

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : قراچورلو - مهندس ریاحی - دکتر شفیق امین .
- ۳- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بهداشتی راجع به تشکیل سپاه بهداشت و ارسال به مجلس سنا .
- ۴- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت فرهنگ .
- ۵- تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۱ مجلس شورای ملی بوسیله آقای دکتر شادمان کارپرداز .
- ۶- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس در ساعت ده صبح برباست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید .

۱- تصویب صورت مجلس

- رباست از میان دو آواز منجم اسکندری رسیده در مورد مرتع یوتالو که از وزارت کشاورزی تقاضا شده رفع ظلم نماید ، و نامه دیگری از علی نقی صالحی از زندان رسیده که به ضمیمه تقدیم مقام ریاست میشود .
- رئیس - آقای کبیری .
- کبیری - دو فقره دادخواست است که تقدیم میشود .
- رئیس - آقای امام مردوخ .
- امام مردوخ - چند فقره شکایت رسیده تقدیم مقام ریاست میشود .
- رئیس - آقای معتمدی .
- رئیس - در صورت جلسه قبل نظری نیست ؟
- بالاخانلو - آقای دکتر سام مریم و بستری هستند .
- رئیس - بسیار خوبه دیگر نظری نیست ؟ (اظهاری نداشت) صورت جلسه قبل تصویب میشود آقای تهریزی .
- تهریزی - نامه ایست که بوسیله بنده بعنوان مقام
- مهندس معتمدی .
- رئیس - آقایان : مهرزاد - آقایان - مهندس آصفی - رامبد - علی مرادی - دکتر زعفرانلو - مهندس انصاری - بختیار بختیارها - اقبال - کلانتر هرمزی - طالبزاده رودسری - طهماسبی - جاوید - رهبر - شاخوئی - دکتر خطیبی - بانو زهت تقی .
- غائبین بی اجازه - آقایان ، دکتر سام - میر افضل - پرویزی - مهندس معتمدی .

معتمدی - هشت فقره پیشنهاد و شکایت است که تقدیم مقام ریاست میشود .

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه .

دکتر یزدان پناه - شکایتی است از طرف بیست نفر از صیادان شهسوار بر ای رسیدگی تقدیم مقام ریاست میشود .

عین مذاکرات مشروح سی و هفتمین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

رئیس - آقای دکتر رهنوردی.

دکتر رهنوردی - شکایتی است از کشاورزان دهکده فرق که هفته گذشته به تهران آمده بودند تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - خانم جهانبانی.

بانوشوکت ملک جهانبانی - نامه ایست بامضاء عده‌ای از صاحب امتیازان مدارس ملی که تقدیم میشود.

رئیس - آقای کهزاد البرزی.

کهزاد البرزی - شکایتی رسیده است عیناً تقدیم میشود.

رئیس - آقای فهیمی.

فهیمی - چند فقره نامه رسیده از اهالی گنبدکاووس در مورد شکایت از شهرداری و فرهنگیان گنبدکاووس در مورد تأمین کسری فوق العاده شان و همچنین شکایت از سرپرست آبیاری دشت کرگان که عیناً تقدیم مقام ریاست میشود.

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : قراچورلو -

مهندس ریاحی - دکتر شفیع امین

رئیس - نطقهای قبل از دستور شروع میشود. آقای قراچورلو بفرمائید.

قراچورلو - آقایان محترم استحضار دارند پانزده سال قبل در چنین روزهایی حادثه‌ای رخ داد که خاطره تلخ آن هیچگاه از خاطر ایرانیان محو نخواهد شد (صحیح است) روز پانزدهم بهمن ماه ۱۳۲۷ موقعیکه شاهنشاه برای شرکت در جشن استقلال بمحوطه دانشگاه قدم گذاردند دشمنان استقلال ایران بدست یکی از ناخلف ترین افراد این سرزمین بجان شاه سوء قصد نمودند که بحمدالله بخیر گذشت : رهائی ذات شاهانه را از این سوء قصد خائنانه جز بمعجزه نمیتوان تعبیر نمود (صحیح است) تیرهای جاتسوزی که در کمال مهارت و چالاکی از چند قدمی بسوی شاهنشاه شلیک شد هر یک برای خاتمه دادن بحیات یکفر دگافی بود ولی خدا حافظ حتی شاه پیدو دستی از آستین غیب شاهنشاه ما از این حادثه شوم در امان داشت (صحیح است) اگر قدری بعقب برگردیم و باوضاع بعد از شهر بور ۱۳۲۰ نظری اجمالی بیفکنیم خواهیم دید که سوء قصد علیه جان شاه اتفاق نبوده بلکه توسط عناصر خائن و مغرب و ضد ملی با کمال مهارت طرح و ترتیب داده شده بود. آنهائیکه برای انجام مقاصد پلید خود بهره

ویرانگی دست میزدند پس از چندسال تلاش مذبحخانه ایجاد تحریک و آشوب و بلوا که در این مملکت راه انداختند متوجه شدند که ارزیابی شان درباره مقام سلطنت و شاهنشاه جوان ما غلط بوده است آنها موقعی که تمام اشکالات و موانع را از سر راه خود بر میداشتند موفقیت خود را قطعی می پنداشتند به سنگری بر میخوردند که در برابر هر گونه فشاری مانند کوهی استوار و پای برجای بود این سنگر، سنگر شاه بود (صحیح است) که توسط میلیونها نفر ایرانی یا کدل وطن پرست حفظ و حراست میشد (صحیح است) خائنین که تصور میکردند با طرح نقشه‌های خانمان بر بادده ایجاد بلوا و نا امنی در مملکت و پرورش افکار مایخولیائی درباره جد کردن آذربایجان عزیز و نغمه حکومتهای خود مختار در فارس و طبرستان و سایر نقاط کشور موفق خواهند شد اندیشه‌های پلید و شیطنانی خود را بر امر حله اجرا در آوردند وقتی با کلام شاه که میگفت اگر درستم را قطع کنند سند جدائی آذربایجان را امضاء نمی کنم مواجه شدند متوجه اشتباهات و ارزیابی غلط خود گردیدند. (صحیح است) این صدای میلیونها نفر زن و مرد ایرانی شرافتمند بود که از دهان شاه خارج میشد این آهنگ سابقه دیرینه دارد. این سنت دوهزار و پانصد ساله ایرانیان است که در مواقع حساس و خطرناک تاریخ از جان و مال خود دست شسته و بدور شاه جمع شده و جان بر کف و گوش بفرمان دارند. بر خورده با چنین سنگری موجب توطئه علیه جان شاه شد ولی خدای ایران نخواست این سلعله مقدس خاموش شود. نقشه خائنین را نقش بر آب و جان شاه را نجات داد بعد از شهر بور ۱۳۲۰ متأسفانه سیر ترقی ایران در اثر جنگ بین المللی دوم و اشغال کشور ما بوسیله قوای خارجی موقتاً متوقف شد منافع سیاسی و اقتصادی دول خارجی مملکت ما را مبدل بصحنه مبارزات شرق و غرب نمود. موقعیت مناسبی برای سیاست بافان و کهنه پرستان موجود آمد در لباس اصلاح طلبی و دموکراسی آرامش و نظم را به هر ج و مرج مبدل نمودند (صحیح است) چه جنایاتی که مرتکب نشدند. با تشکیل حکومت پوشالی در آذربایجان جان و مال و ناموس برادران آذربایجانی ما را در معرض تعرض و مخاطره قرار دادند. کشتن و غارت کردن شعارشان بود. (صحیح است) بجان و مال و ناموس مردم رحم نمی کردند. با ایجاد رعب و وحشت مقاصد پلید خود را

انجام میدادند. مرتکب اعمالی شدند که خاطره ننگین آن تا ابد از خاطر جوانان غیور و وطن پرست ما محو نخواهد شد (صحیح است) فرهنگ را خراب و صنایع ملی ما را بورشکستگی سوق دادند از مردم و مسافری عوارض و باج و خراج می گرفتند و در صورت کوچکیترین مقاومت طرف را بباک می زدند، مسافرت بشمال و اغلب نقاط کشور مشکل شده و کار هر کس نبود این وجود شخص شاه بود که با حسن تدبیر و متانت و بردباری و واقع بینی و الهام از منبع فیض الهی و برخورداری از حمایت و پشتیبانی بدریغ جوانان غیور و مین پرست و ارتش دلیر ایرانیان بکلیت را در دست گرفت و بیکاره و برای همیشه باینوضع خاتمه داد (صحیح است) از آن پس چرخ مملکت گردش دیگری پیدا کرد ملی شدن صنعت نفت یکی از بارزترین جنبشهای ملی ایران بود که در سایه امنیت داخلی و پشتیبانی شاهنشاه بمرحله عمل درآمد، قیام ملی ۲۸ مرداد رخ داد. ملت غیور و شرافتمند ایران بپاخواست و وفاداری کامل خود در نسبت بشاهنشاه جوان بخت و رژیم مشروطه سلطنتی به ثبوت رسانید (صحیح است) شاهنشاه جوان بخت ما که بحق یکی از سیاستمداران نامی عصر حاضرند (صحیح است) با مطالعه دقیق و احاطه کامل باوضاع کشور برای جلوگیری از هر گونه بیعدالتی و حفظ حقوق و منافع اکثریت ملت ایران خاصه طبقات زحمتکش و مولد. کارگرو کشاورز دست با اقدام متهورانه زدند (صحیح است) و در ششم بهمن ماه ۱۳۴۱ انقلاب عظیم و عمیقی را پی ریزی کردند اصول ششگانه ابتکاری شاهنشاه که تصویب اکثریت ملت ایران رسید و منشور آزادی زنان، انقلابی عظیم در مملکت ما بوجود آورد و اساس سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور ما را در گون ساخت (صحیح است) کارگران عزیز و شرافتمند ایران که با بازوهای توانای خود چرخهای عظیم صنعت این مملکت را بچرخ در میاورند در اثر راهنماییهای صحیح دیگر امر و بخوبی میدانند باید صنعتی وجود داشته باشد که در سود ویژه آن سهم و شریک باشند. (صحیح است) کشاورزان زحمتکش و وطن پرست ما از زیر بار سنت های کهنه و پوسیده قرون وسطائی و رژیم ارباب و رعیتی نجات یافته و با استفاده کامل از دسترنج خود معنی و مفهوم واقعی انقلاب را بخوبی درک مینمایند. منشور آزادی زنان و دخالت بانوان در

زندگی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی نمیی از جمعیت کشور ما را در راه حصول به ترقیات عالیتر رشد اقتصادی و اجتماعی تجهیز نمود. (صحیح است) اصلاح قانون انتخابات امکان آزادی انتخابات را فراهم ساخت سد هاشمیت. حصارهای اختلاف طبقاتی فرو ریخت. (صحیح است) و در چنین شرایطی مجلس بیست و یکم بوجود آمد. تشکیل دوره بیست و یکم قانونگذاری با حضور نمایندگان منتخب دستجات و طبقات مختلف : کارگر، کشاورز، پیشه ور، روشنفکر و بانوان بلاشک یکی از بهترین ادوار قانونگذاری و بهترین نمونه و مظهر تحولات سیاسی و اجتماعی انقلاب ملی ششم بهمن و نهضت آزاد مردان و آزاد زنان است (صحیح است) بزرگم این انقلاب عظیم تاریخی را شاهنشاه شخصاً بدوش کشیده اند.

شاهسنبل ملیت و تمامیت ارضی ماست (صحیح است) شاهدوستی و مین پرستی شعار دیرینه ماست.

شاه کانون مقدس اتحاد و اتفاق ملی ما است (صحیح است)

بیائید در این ماه مبارک رمضان که درهای رحمت الهی بروی بندگانش باز است و موقع استجاب دعاست با توسل به هفته عزای مولای متقیان و پیشوای مسلمانان و شیعیان جهان حضرت علی ابن ابیطالب علی علیه السلام در این مکان مقدس همه با هم بسوی خدا متوجه سلامت و بقای عمر و سلطنت شاهنشاه معظم و مفخم خود را از درگاه احدیت مسئلت نماییم و از خداوند متعال بخواهیم وجود شریف شاهنشاه ما را از آفات و بلیات ارضی و سماوی مصون و محفوظ بدارد (انشاء الله) و بماند توفیق خدمتگزاری عطا فرماید. (آفرین - احسن).

رئیس - آقای مهندس ریاحی.

مهندس ریاحی - بنام خدا و با کسب اجازه ریاست معظم مجلس شورای ملی سخنم را آغاز میکنم.

جناب آقای رئیس، خانها، آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بطوری که استحضار دارند مادر چندی پیش سالروز اولین سالگرد انقلاب ملی ایران، انقلاب شاه و ملت را پشت سر گذاشتیم و ملت ما آن روز را با سرور و شادمانی جشن گرفت، در تجلیل از این روز بزرگ و تاریخی سخن هر آنچه گفته شود بقول معروف نا مکرر است اما بنظر

این جانب تنها نباید بستودن انقلاب اکتفا نمود بلکه باید در راه هدفها و آرمانهای ملی انقلاب گام برداشت. بقول متصدیان امر و مجریان امور دوره سازندگی فرارسیده است خوشبختانه در آغاز این دوران سازندگی جناب آقای علم باعتماد و اعتماد شاهنشاه و تمایل ایشان مصدر کار شدند و وقتی که در جریان انقلاب مصدر خدماتی بوده است و رأی اعتماد مجلسین ایران نیز بایشان تعلق گرفت اعتماد و اعتقاد شاهنشاه عظیم الشأن ما بدولت جناب آقای علم یادش افتخار آمیزی است که بایشان و همکارانشان داده شده است و رأی اعتماد مجلسین ایران بیاس حق شناسی و به لحاظ اعتماد و اعتقاد راسخ باصول انقلاب شاه و ملت که صدر برنامه ایشان و اساس کار ایشان بوده است، ابراز گشته است من که خود سهمی در این ابراز اعتماد و اعتقاد داشته ام و وظیفه نمایندگی خود و شرط اخلاص میدانم آنچه را که بنظر من میرسد توجه و تذکر بدهم. برای بیان این تذکر من شاهد از اصول انقلابی شاه و مردم میگیرم، همچنانکه میدانید در این اصول انقلابی اصولی تغییر دهنده و موجب دگرگونی سریع و اصولی تضمین کننده و تثبیت کننده اوضاع اجتماعی و سیاسی مملکت ما هستند. در دوره سازندگی نیز اقدامات دولت بایستی اولاً مشخص اقداماتی باشد که این تغییر سریع را نشان بدهد و در ثانی برپایه احتیاجاتی باشد که ساختمان جدید اجتماعی ما آنچنانکه شایسته نظام جدید است لازم دارد. اقدام اخیر شاهنشاه در صدور فرمان سپاه بهداشت نمونه بارزی است از توجه شخصی ایشان با احتیاجات عمومی و در دها و مردمی که بر این زخم اجتماعی ما گذارده شده است و خود میتواند نمونه بارز و کامل و مشخصی باشد (صحیح است) و الهام بخش دولت مادر اینکه در درجه اول بایستی که بآن احتیاجات اصولی، آن خواسته هائی که در دوران گذشته مردم نمیتوانستند ابراز کنند و یا شرایطی وجود نداشت که بتوانند آن خواسته ها را ابراز کنند اما انقلاب آنان را امیدوار ساخت، انقلاب آنها را به انجام این خواسته ها امیدوار ساخت و اکنون انتظار دارند که این خواسته ها انجام پذیرد (صحیح است) این خواسته ها همان خواسته هائی است که در این جا از زبان مردم گفته میشود، از زبان ملت گفته میشود و در درجه اول باید باین خواسته ها توجه بشود تا ملت را از نظر روحیه سیاسی تقویت کرد. اینها خواسته

هائی است که ملت میخواهد. در مملکتی که در جریان يك سازندگی بنای اجتماعی است در دها و افراد است اما اول بایستی به التیام زخم های پرداخت و سپس بدرها رسیدگی کرد برای نیل باین هدف دولت بایستی متوجه باشد مادام که توجه باین خواسته ها نداشته باشیم بنظر این جانب از اصول انقلاب منحرف شده ایم از اولین هدف انقلاب که تقویت روحی است، از اولین هدف انقلاب که بایستی نشان بدهد عملا بمردم که وضع تغییر کرده است بنابراین برای انجام این کار بنظر این جانب بایستی از طرف دولت هیئت هائی مأمور رسیدگی بدهات و روستاها و روستا نشینان مملکت که اکثریت ملت ما را تشکیل میدهند روانه گردند و مادام که رفع احتیاجات و اقدامات دولت منتنی و متکی باین احتیاجات اولیه نباشد ملت راضی نخواهد شد. هر چند که بر اساس گزارشات مسئولان اداری و مدیران مملکتی اقدامات صحیح و اصولی انجام یافته باشد اگر چه این اقدامات صحیح است و صحیح هم انجام شده است اما مردم به تشخیص خودشان در هر منطقه و هر مکانی احتیاجاتی دارند که اول باید آنرا احساس کرد برای کشاورزی که فرزند دلنشدش روی دستش میبردند داشت اولین احتیاج است نه راه، برای کشاورزی که حاصل دسترنج یکساله اش بعلت نداشتن راه فاسد می شود و یا بایستی به نمن بخش بفرود شد مسأله راه احتیاج آبی و فوری است (صحیح است) برای مردمی که تا یاد داشته اند زن و فرزند آنان برای تهیه جرعه آبی می بایست بچندین کیلومتر راه بروند مسأله تأمین آب مقدم از راه غیره است اینها احتیاجاتی است که تا رسیدگی نشود تا از نزدیک و از زبان خود مردم بآن توجه نشود و از روی اصول و جنبه های علمی انجام نگیرد مردم راضی نخواهند شد اگر چه صحیح است که اینها روزی انجام خواهد شد اما چه بهتر که آنچه را که خود مردم میخواهند رسیدگی و توجه بکنیم من انجام این امر را بجناب آقای علم پیشنهاد می کنم اگر چه از زبان من گفته می شود مسلم است میدانم که ندای ۱۵ میلیون روستا نشینان مملکت است برای اینکه برای عرایض شاهد و مصداقی آورده باشم بذكر خواسته های که خواسته مردم میمده است در اینجا می پردازم در ابتدای راه ورودی شهر میمه دوغند پل است که این پلها موقع اسفالت راه از طریق وزارت راه متأسفانه پیمانکار بدان توجه نکرده است و

جائی که در گذشته معبر و وسیل سیل بوده است بعلت بالا آوردن جاده و بعلت اسفالت کردن خود تبدیل به سیل بندی شده است باران شهر یور ۴۲ باران چند دقیقه ای وسیل کوچکی که از آن ناشی شد نشان داد که تا چه حد مردم میمه و دها اطراف آن در مخاطره هستند و این موضوع کاملاً مشخص و مشهود شده است از آن تاریخ مردم محل و شخص اینجانب مرتباً با دستگاهها و مسئولان اداری در تماس بوده ایم با تمام حسن نیتی که نشان داده اند و با همه لطف و مهربانی و ادبی که نسبت به بنده مبذول داشته اند متأسفانه امروز در دست من و در دست مردم محلی مثنی کاغذ بیشتر نیست و با اینکه در این کاغذها بلزوم ساختن این پلها چه از طریق سازمان برنامه و چه از طریق وزارت راه اشاره شده است وزارت راه این کار را بنامه سازمان برنامه این امر را وزارت راه محول کرده و تا کنون در تسلسل است من این نامه ها را بحضور جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی تقدیم میکنم تا خود چاره ای اندیشند (احسن است) در اینجا صحبت از راه جاده بمیان آمد نظر شخصی خودم را بامنتهای تأسف باید ابراز دارم که در بر نامه سوم نسبت به احتیاج عمومی همه مملکت ما یعنی نسبت به احتیاج عمومی قاطبه مملکت یعنی دهقانان و روستا نشینان و مرز نشینان این مملکت که راه فرعی هست با توجه باین احتیاج عمومی افلامی که در نظر گرفته شده است فوق العاده ناچیز است بطوریکه فی المثل برای استانی نظیر اصفهان فقط ۴۲۰ کیلومتر راه فرعی در نظر گرفته شده است استانی که استان کشاورزی است استانی که فی المثل حوزه انتخابیه اینجانب بر خوار که حومه شهر اصفهان است و مرز کر آن دولت آباد در ۹ کیلومتری شهر اصفهان واقع شده است هنوز راهی که بتوان آن اطلاق جاده کرد ندارد در عین حال باید از مسئولان امر تشکر بکنم که از همین مقدار ناچیز در سد قابل ملاحظه ای بحوزه انتخابیه اینجانب تخصیص یافته است و این خود نشان میدهد احتیاج میزم این حوزه را ولی نه برای این حوزه و نه برای هیچیک از حوزه های این مملکت کافی نخواهد بود بقیه دارم که نمایندگان ملت بهنگام طرح این مسأله استیسی به نفع این احتیاج عمومی در ارقام افلام بر نامه سوم تغییر اساسی را خواهند داد ولیکن چه خوب بود که دولت جناب آقای علم خود مقدم بر این تغییر

و اصلاح میگویند با کسب اجازه، اجازه میخواهم که مراتب تشکر صمیمانه خودم را بحضور نمایندگان محترم که حوصله بخرج دادند برای استماع عرض اینجانب تقدیم دارم و صاحبان فصل قلم و ارباب فنل و دانش که در این مجلس مقدس حضور دارند یوزش بطلیم اگر آنچنانکه شایسته بیان فصیح است و آنچنان که شایسته ادای صحیح سخن است نتوانستم وظیفه خودم را انجام دهم (احسن است)

رئیس - آقای دکتر شفیع امین
دکتر شفیع امین - موضوعی که بنده میخوام استم حضور آقایان نمایندگان محترم عرض بکنم موضوعی است که در این چند روزه در روزنامهها مورد بحث قرار گرفته و عده زیادی از تیب تحصیل کرده این مملکت رانرا راحت کرده است این آقایان پزشکان مملکت هستند در لایحه اخیری که آقای وزیر داد گستری به مجلس سنا تقدیم کرده اند در جزء لایحه کنترل مواد غذایی و داروئی و آرایشگاهی تخلفاتی هم برای آقایان پزشکان یعنی موادی در این لایحه برای آقایان پزشکان در نظر گرفته اند و همه آقایان پزشکان ناراحت هستند مورد ندارد که در جزء لایحه کنترل غذایی راجع به پزشکان، يك صنفی که بنده چون خودم پزشک هستم عرض میکنم و همه تصدیق میفرمایند که پزشکان يك طبقه تحصیل کرده فاضل بزحمتکش و فداکار جامعه هستند اصناف نیست پزشک را جزء يك صنفی متلاصفت قصاب آورد اینها هم احترامشان واجب است و ما احترام میکنیم اینها را ولی حق این بود که میآمدند و مطالعه میکردند مثلاً قانونی هست که در چهار پنج سال پیش قانون نظام پزشکی از این مجلس گذشت و تصویب شد بدولت هم ابلاغ شده وزارت بهداشتی هم اجرا کرده است منتهی کامل نبوده باید ادامه بدقتند که که تمام مراحل آن کامل بشود آقایان همکاران محترم تصدیق میفرمایند که در جامعه بشریت بشر جان و مال و ناموس خودش را بدست پزشکان میسپارد و انصاف نیست که ایندسته را با قصاب و صنوف دیگری که رابطه ای با آنها ندارد مقایسه بکنند و در آن ردیف قرار بدهند جناب آقای وزیر بهداشتی تشریف دارند بنده در این چند روزه حس کردم که همه پزشکان ناراحت هستند و متأثرند و دلسردند که چرا دولت و آقای وزیر داد گستری چرا اقتضات محترم ما که وزارت داد گستری اقتضات محترمی دارد و همه مورد علاقه ما هستند بیابند روی عدم مطالعه با روی نمیدانم چه علتی این لایحه را بیابور ندمنده حتم دارم در مجلس

سنا آقایان همکاران محترم توجه خواهند فرمود و در اینجا هم می‌آید و حق و انصاف را رعایت خواهند کرد و نخواهند گذاشت که قوانینی بر علیه يك صنف بگذرد البته اگر متخلف در هر صنفی باشد باید مورد تعقیب قرار بگیرد در قانون نظام پزشکی رابطه پزشکان بین هم رابطه پزشک با جامعه و رابطه جامعه با پزشکان یعنی مریض بنا پزشک محرز است و حتی در آن قانون دادستان شهرستان مرتب در آن جلسات حاضر است عنوان جلسات و عنوان شوراها است و با دست دادستان و با دست مقامات دادگستری این اجرا خواهد شد بیخود نمی‌دانم روی چه توهمنی آقای وزیر دادگستری این لایحه را ترتیب دادند ایشان مرد تحصیل کرده‌ای هستند در این موقع که همه باید دست بدست هم بدهیم و برای سعادت مملکت برای اجرای منویات عالی شاهنشاه ما برای اجرای مواد ششگانه و برای اجرای سیاه بهداشت که خوشبختانه لایحه آن امروز مطرح خواهد شد و شاهنشاه ما برای تکمیل مواد ششگانه شان و برای تأمین بهداشت و درمان و راحتی افراد ملت مخصوصاً روستاها و دهاقین این مملکت این را تکمیل فرموده‌اند و در کمیسیونها مورد تأیید قرار گرفته و امروز به جلسه مجلس خواهند آمد و در این نباید موجب دل سردی جامعه پزشکیان قرار بگیرد بیغمبر اکرم علم طب را بالاتر از علم ادیان فرارزاده‌اند و فرموده‌اند العلم للعلماء علم الابدان و علم الادیان آن را مقدم داشته‌اند انصاف نیست در جامعه اطباء ازین دست برداریم وزارت دادگستری از یک طرف و وزارت دارائی از یک طرف هر یک پزشکان شلاق بزنند و اذیت بکنند (صادق احمدی - چنین منظوری نبوده است) ممکن است در هر صنفی بد باشد ممکن است خدای نکرده در میان پزشکان هم بد باشد بنده نمیگویم که صد درصد خوب هستند يك درصد ممکن است بد باشد ولی برای آنها قانون داریم باید طبق همان قوانین باید طبق قانون نظام پزشکی و قوانین جاریه مملکت که برای تنبیه متخلفین در نظر گرفته شده است اجرا بشود بنده از حضور جناب آقای وزیر بهداشتی استناده می‌کنم موضوعی که باز ناراحتی مرضی و جامعه را فراهم کرده موضوع دارو است باید در این مورد توجه بشود که اگر خدای نکرده گران فروشی میشود با کمیابینها و مؤسسات تجاری که دارو وارد میکنند مذاکره کنند و وزارت بهداشتی وظیفه اش این است

که کنترل بکند نگذارد که خدای نکرده اجحافی بمرضی بشود و با داروسازان ناراحت بشوند اولین وظیفه وزارت بهداشتی تأمین راحتی و تأمین درمان مرضی این مملکت است بنده باز موضوعی را یادداشت کرده بودم که بعضی همکاران محترم برسانم و آن موضوع ترفیعات کارمندان است مرتب کارمندان دولت از صنوف مختلفه مخصوصاً فرهنگیان و دانشگاہیان، جناب آقای زمانی از ندادن اضافات و پایداریشان ناراحتند علت ندادن کارمندی که کار کرده خدمتگرازی که کار کرده نباید حقیقتش را داد کار هم از او گرفت و خدای نکرده اگر تخلفی کرده تنبیهش کرد انصاف نیست که حقوقشان را نداد و موجبات ناراحتی و دل سردی آنها را فراهم کرد آنهم حقوقهای کم و ناچیزی که به کارمندان دولت پرداخته میشود دیگر نباید آن را ببریم و حقشان را ندهیم همه منتظرند که کارمندان دولت خوب کار بکنند بنا بر این باید حقشان را بدهیم و زندگیشان را تأمین بکنیم راحتی شان را تأمین بکنیم آنوقت از آنها مسئولیت بخواهیم بالاخره چرخهای فعاله این مملکت و مجریان این مواد و مجریان انقلاب کارمندان دولت هستند باید آنها اجرا بکنند چه در دستگاه فرهنگی یا در دستگاه بهداشتی و تعداد سایر دستگاههای اجرائی از دو سال پیش قانونی برای ترمیم حقوق پزشکان گذشته بنده نمیگویم زیاد داده‌اند مقداری به حقوقشان اضافه شده در اغلب جاها داده‌اند ولی برای بنده نایمها و دیگر آقایان از تبریز رسیده که این اضافه را به پزشکان دانشگاه تبریز نداده‌اند (معاون وزارت فرهنگ - قربان تأمین کردیم یقین بدانید تا آخر اسفند می‌دهیم) جناب آقای زمانی جنابعالی علاقمند هستید وارد هستید خواهشمندم زندگی آنها تأمین بشود ناراحت نباشند بنده باز می‌خواستم از وزیر راه تشکر بکنم آقای وزیر راه و دستگاهشان در این چند روزهای که برف زیاد بود و راه آهن و یاراههای شوسه بسته شده بود زحمت کشیدند و فدکاری کردند ولی بنده باید بگویم و خواهش بکنم که قبلاً پیش بینی بفرمائید در راه آهن شمال مخصوصاً راه آهن آذربایجان که کوهستانی است از حال پیش بینی بفرمایند چون ممکن است دو سال هوا خوب بشود طوری نباشد که بزحمت بیفتند جای تقدیر است که زحمت کشیدند فدکاری کردند در باز کردن راهها و کمک بمسافرین خیلی مساعدت

کردند مخصوصاً از تیمسار معاون وزارت جنگ تشکر میکنم از برادران سرباز و افسران مخصوصاً از لشکر موزاعه و تبریز که بسیار زحمت کشیدند بنده تشکر میکنم خیلی متشکرم و عرض دیگری ندارم.

۳- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بهداشتی راجع به تشکیل سپاه بهداشت و ارسال به مجلس سنا

رئیس - وارد دستور کمیسیون لایحه سپاه بهداشت مطرح است قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بهداشتی به مجلس شورای ملی بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضرات در تاریخ اول بهمن ماه ۱۳۴۲ فرمان تشکیل سپاه بهداشت از طرف شاهنشاه شرف صدور یافت در اجرای منویات همایونی دولت لایحه آن تهیه و تقدیم مجلس شورای ملی نمود . این لایحه که در تکمیل لوایح انقلابی شاهنشاه عدالت گستر میباشد یکی از مشکلات بزرگ

اجتماعی مملکت را که موضوع بهداشت و درمان مردم روستاهای کشور است حل نموده زیرا برای وزارت بهداشتی از نظر افراد و کادر این امکانات بزودی فراهم نمیشد که بتواند برای تمام افراد روستا نشین کشور که ۷۰٪ جمعیت مملکت را تشکیل میدهند از نظر بهداشت چاره‌ای اندیشد

کمیسیون بهداشتی در جلسه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۴۲ با حضور آقای علم نخست‌وزیر آقای دکتر ریاحی وزیر بهداشتی آقای دکتر دبیر معاون وزارت بهداشتی آقای بزرگ معاون

وزارت دارائی آقای زمانی معاون وزارت فرهنگ تیمسار سرلشکر شکیبی معاون وزارت جنگ آقای مهندس اصفا مدیر عامل سازمان برنامه شماره ۴۷۸۸۴/۹/۱۱/۱۳۴۲ دولت راجع به سپاه بهداشت که بشماره ۴۶۰ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب نمود اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید:

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون بمنظور تعیین بهداشت در روستاها و مناطق روستائی کشور سپاه بهداشت مرکب از گروه پزشکی و گروه کمک پزشکی بشرح زیر تشکیل میگردد:

الف - گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین خدمت نظام وظیفه حائز شرایط اشتغال یکی از حرفه‌های پزشکی یعنی پزشک - دندان پزشک - داروساز و کلیه

مشمولین قانون استخدام پزشکان و مهندسين بهداشت اعم از اینکه دوره های تخصصی رشته‌های مربوطه را دیده یا ندیده باشند .

ب - گروه کمک پزشکی افراد سپاه دانش خواهند بود و برای انجام خدمات کمک پزشکی دوره تعلیمات مخصوصی را خواهند دید .

تبصره - دامپزشکان مشمول این قانون که مورد احتیاج وزارت بهداشتی نمایانند پس از اخذ تعلیمات نظامی در اختیار وزارت کشاورزی گذارده خواهند شد .

ماده ۲ - گروه پزشکی و گروه کمک پزشکی طبق آئین نامه‌ای که از طرف وزارتخانه های بهداشتی جنگ و فرهنگ تدوین خواهد شد آموزش نظامی و تعلیمات فنی را در مراکز آموزش ارتش خواهند دید و درجات مربوطه پس از پایان آموزش و موفقیت به آنان اعطاء خواهد شد .

ماده ۳ - اعطای هر گونه پروانه اشتغال بکار و گواهی تخصصی و همچنین اجازه خروج از کشور جهت طی دوره های تخصصی و یا تکمیل اطلاعات علمی برای مشمولین گروه پزشکی موکول بطی خدمت وظیفه در دوره گروه پزشکی خواهد بود مگر با کسب معافیت مشروط که شرایط آن ضمن آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد .

ماده ۴ - هزینه های مربوط با اجرای این قانون بشرح زیر تأمین خواهد شد :

الف - در دوره آموزشی:

۱ - حقوق و مزایای کادر آموزشی نظامی از بودجه وزارت جنگ تأمین میگردد .

۲ - مراکز آموزشی نظامی مورد نیاز گروه پزشکی از طرف وزارت جنگ تأمین و برای مدت دوره آموزشی در اختیار وزارت بهداشتی گذارده میشود و چنانچه آماده برای استفاده نباشد وزارت بهداشتی هزینه تجهیز نمودن آن مراکز و مخارج دوره آموزشی گروه پزشکی را از اعتبارات عمرانی کشور تأمین خواهد نمود .

ب - پس از پایان مدت آموزش نظامی کلیه حقوق و مزایای افراد گروه پزشکی و هر نوع هزینه دیگر مربوطه به آنان از قبیل وسائل نقلیه - لوازم فنی - دارو و غیره از اعتبارات عمرانی کشور که در اختیار وزارت بهداشتی گذارده خواهد شد تأمین و پرداخت میشود .

ماده ۵۵- خدمت افراد سپاه بهداشت در تمام مدت خدمت بمنزله خدمت در تیر و های مسلح شاهنشاهی و جزو خدمت زیر پرچم محسوب میشود نامبردگان از لحاظ انضباطی و کفایتی تابع قوانین و مقررات ارتش راجع بافسران و درجه داران و دانشجویان و دانش آموزان وظیفه بوده و از لحاظ انجام خدمات بهداشتی تابع مقررات وزارت بهداشتی خواهند بود.

ماده ۶۵- وزارتخانه ها و سایر مؤسسات دولتی مکلفند در صورت تساوی شرایط درجه اول احتیاجات استخدامی خود را از بین اشخاصی که در سپاه بهداشت خدمت کرده باشند تأمین نمایند.

ماده ۷۵- وزارت بهداشتی مکلف است آیین نامه اجرائی این قانون را تهیه نموده پس از موافقت وزارتخانه های جنگ و کشور و فرهنگ و تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا بگذارد.

ماده ۸۵- وزارتخانه های بهداشتی - جنگ - دارائی - فرهنگ و کشور مأمور اجرای این قانون هستند.

مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر کیان

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۴۲ با حضور

آقای علم نخست وزیر و آقای دکتر ریاحی وزیر بهداشت

آقایان معاونین وزارت جنگ - وزارت دارائی - وزارت

فرهنگ - وزارت بهداشتی و آقای مهندس اصفا مدیر

عامل سازمان برنامه لایحه شماره ۴۷۸۸۴-۹/۱۱/۴۲ دولت

راجع به سپاه بهداشت را مطرح و گزارش کمیسیون

بهدارتی را تأیید نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای

ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۴۲ با

حضور آقای علم نخست وزیر و آقای دکتر ریاحی وزیر

بهدارتی و آقایان معاونین وزارت دارائی - وزارت

بهدارتی - وزارت جنگ - وزارت فرهنگ و آقای مهندس

اصفا مدیر عامل سازمان برنامه لایحه شماره ۴۷۸۸۴-

۹/۱۱/۴۲ دولت راجع به سپاه بهداشت را مورد رسیدگی

قرار داده گزارش کمیسیون بهداشتی را تأیید نمود اینک

گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بودجه - مهندس عبدالله والا

گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ لایحه شماره ۴۷۸۸۴-۹/۱۱/۱۳۴۲ دولت

راجع به سپاه بهداشت را با حضور آقای

علم نخست وزیر و آقای دکتر ریاحی وزیر بهداشتی و آقایان

دکتر دیبا معاون وزارت بهداشتی - زمانی معاون وزارت

فرهنگ - برزگر معاون وزارت دارائی - تیمسار سرلشکر

شکیبی معاون وزارت جنگ و آقای مهندس اصفا مدیر

عامل سازمان برنامه مورد رسیدگی قرار داده گزارش

کمیسیون بهداشتی را در این مورد تأیید نمود اینک گزارش

آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون فرهنگ - دکتر فرخ رو پارسی

گزارش از کمیسیون برنامه بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۴۲ با

حضور آقای علم نخست وزیر و آقای دکتر ریاحی وزیر

بهدارتی و آقای زمانی معاون وزارت فرهنگ و آقای دکتر

دیبا معاون وزارت بهداشتی و آقای برزگر معاون وزارت

دارائی و تیمسار سرلشکر شکیبی معاون وزارت جنگ و

آقای مهندس اصفا مدیر عامل سازمان برنامه لایحه شماره

۴۷۸۸۴-۹/۱۱/۱۳۴۲ دولت راجع به سپاه بهداشت را

مطرح و مورد رسیدگی قرار داده مواد مصوبه کمیسیون

بهدارتی را تأیید نمود اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس

شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون برنامه - دکتر رشتی

رئیس - کلیات این لایحه مطرح است آقای سرهنگ

حسینی بعنوان مخالف نام نویسی کرده اند تشریف بیاورید

سرهنگ حسینی - مسلماً مخالف بنده با این لایحه

به هیچ وجه دلیل مخالفت بنده با اصل تشکیل سپاه بهداشت

نیست چون بدون تردید و بدون هیچگونه معامله تشکیل

سپاه بهداشت که یکی از ابتکارات بزرگ اعلیحضرت

همایونی است کمک بسیار مؤثری در تأمین بهداشت

در داخل روستاها و مناطق روستائین خواهد کرد ولی

مخالفت بنده از این نظر با لایحه دولت است که این لایحه

را بنده کافی و وافی باینکه نیات مقدس اعلیحضرت همایون

شاهنشاه را آنطوریکه باید و شاید بحر حله اجرا در یابد

نمی بینم البته همه ما استحضار داریم که در مراکز که

هم اکنون وزارت بهداشتی بیمارستان و درمانگاه دارد با

وجود اینکه بزرگ باندازه کافی هست ولی وسایل در مانی

بطوریکه تطبیق بکند با نیازمندیها و احتیاجات مردم وجود ندارد بنده فکر نمیکنم که ما بتوانیم دلمان را خوش بکنیم باینکه صرف تصویب لایحه باین شکل مسئله درمان در روستاها حل خواهد شد البته تشکیل سپاه بهداشت از نظر کادر باندازه کافی رفع نیازمندیها خواهد کرد ولی مسئله درمان تنها کادر نیست وسایل است وسایل فنی است قسمت مهم دارو است که امروز یکی از مسائل مبتلا به کشور است می بینیم که حتی در تهران و در شهرستانهای بزرگ بیماران مراجعه میکنند به بیمارستان طیب هم هست ولی وسایل درمانی نیست تخت نیست دستگاه رادیوسکپی و رادیولوژی نیست وسایل جراحی نیست و قس علیهذا چه خوب بود در این لایحه هر چند در قسمت بندب ماده چهار اشاره شده است که وزارت بهداشتی در طرح بودجه های عمرانی کشور دارو و وسایل فنی در اختیار این سپاهیان بهداشت خواهد گذاشت ولی بهتر این بود که بنظر بنده جناب آقای وزیر بهداشتی توضیح بفرمایند که چند درصد بودجه عمرانی کشور بالاخص بمنظور تشکیل سپاه بهداشت اختصاص داده خواهد شد آیا این همان بودجه ای است که تاکنون بود یا غیر از این بودجه ای که وجود داشته بودجه مخصوص برای اینکار تخصیص خواهند داد.

رئیس - آقای پروین بعنوان موافق صحبت میفرمایند.

فضل الله پروین - بنده خیلی معذرت میخوام

کنه مختصراً مزاحم میشوم چون در تابلو دیدم

راجع به سپاه بهداشت در ستون مخالف

اسم نوشته شده بود یکی از آقایان نمایندگان اعضاء کرده

بودند بنده خیلی متأثر شدم و فوراً در ستون موافق اسم نوشتم

و خیال کردم که با کلیات یک چنین لایحه فوق العاده مفید و

مؤثری شاید خدای نخواستہ مخالفت شده و با احساس و تصور

آن بشود که مخالفت هم امکان دارد باین دلیل است که بنده آنجا

موافق اسم نوشتم و خواستم خیلی مختصر توضیح بدهم بطوریکه

گفته میشود هم چنانکه عقل سالم در بدین سالم است باز هم گفته اند

دانائی فرع توانائی است البته در سال گذشته سپاه دانش در

مملکت ما ایجاد شد و بقرآ و قصبات رفتند بنده که در دهات

راه دارم در منطقه خودم در سالهای اخیر تماس با کشاورزان

داشتم بخوبی دیدم و احساس کردم که سپاه دانش در هر

منطقه ای در هر قریه ای تا چه حد مؤثر بوده است خدا

میداند که وقتی بنده بقریه ای وارد میشدم که سپاهی دانش با کمک خود کشاورزان میز و منگولی گذاشته شاگردان کوچک و بزرگ آنجا تحصیل می کنند و درس می خوانند و تعلیم و تربیت می یابند باندازه ای مؤثر بود که بر همه آقایان واضح است و احتیاج به توضیح نیست اما در این سپاه بهداشت که باک وقتی در این چند ماه قبل از این اسم برده شد و معلوم شد که از همان هنگام این نیت در قلب شاهنشاه بیدار دل ما وجود داشته است و سپاه بهداشت را هم در تعقیب سپاه دانش دستور اجرا داده اند امروز ما بسیار مفتخر هستیم که می توانیم یک لایحه ای را تصویب بکنیم که بیاد گریه ای خواهد ماند و این از افتخارات دوره بیست و یکم مجلس شورای ملی خواهد بود بنده آنچه در این باره عرض کنم توضیح و اباحت است اما عرض میکنم برای اینکه دیدم یک مخالفی اسم نوشته بود حیثم آمد که بنده بعنوان موافق آنچه که در نظر دیدم بعرض ترسانم بنده در قراء و قصبات غالباً که گذر میکردم یا توقف داشتم میدیدم که دهقانها از حیث نداشتن بهداشت و نداشتن دارو و طبیب تا چه حد دچار مصیقه هستند یک وقتی بیک قریه ای وارد شدم در آنجا توقف میکردم یک جوانی را دیدم آنجا که مسموم شده بود و تر باک خورده بود اطرافش راهقانان گرفته بودند و هیچ نمیدانستند چه باید بکنند بنده در چمدان مقداری دوا و دارو داشتم یک نفر که همراهم بود و با اطلاع و بصیر بود آن جوان را بوسیله مقداری پرمنگنات که در آب ریخت و با خوردن نجات داد اگر که این مقدار پرمنگنات همراه نبود البته یک نفر تلف میشد حالا ما می بینیم که در دهات لااقل اگر چشم کسی در بگیرد و یا لااقل یک آسیرین خواسته باشند این سپاه بهداشت در اولین دفعه این کارهای جزئی را انجام میدهد امیدوارم بعد از این افراد بیشتری تربیت بشود برای قراء و قصبات که هم احتیاج دارند و یک بهداشتی خیلی عمیق تر و مجهز تر که گسترش یابد بنده میخوام بسم خودم کمال تشکر را از این لایحه بکنم و امیدوارم بدون تردید تا چند دقیقه دیگر در مجلس شورای ملی تصویب برسد و این افتخار برای ما پایدار بماند ما جز پیروی نیات اعلیحضرت همایونی و صحت و سلامت و گسترش تمام تشکیلات مفیدی که در مملکت بخصوص در قراء و قصبات باید انجام بشود نیت دیگری نداریم و بیش از این هم مزاحم نمیشوم.

رئیس - آقای یغمائی کیهان مخالفید یا موافق؟
یغمائی کیهان - بنده موافقم.
رئیس - آقای مجید محسنی موافقید یا مخالف؟
مجید محسنی - بنده موافقم.
رئیس - آقای سعیدوزیری مخالفید بفرمائید.
سعیدوزیری - مخالفت بنده هم عیناً شبیه مخالفت جناب آقای حسینی است بنده در اولین جلسه‌ای که در کمیسیون این لایحه مطرح شد آن احساس را که باید از این لایحه بشود نکیردم یعنی آن احساس کاملاً عمیق و واقع بینی که در تنظیم این لایحه می‌بایستی از روح واقعی و نیت عالی شاهنشاه کما هو حقّه انجام گرفته باشد من این احساس را نکیردم مخالفت بنده هم از این جهت است ولی چون آقای حسینی حق مطلب را اداء فرمودند از نظر تذکار مسئله دیگر زائد است که در این مورد بنده مطلبی را عرض کنم الا اینکه چون بحث در کلیات مطرح است و این مقدمه‌ای که بعنوان گزارش کمیسیون بهداری تقدیم مجلس شده این همین جور ضبط خواهد شد و همینطور نوشته خواهد شد بنده عرض کردم این مطلبی که نوشته شده این لایحه در تکمیل لوایح انقلابی شاهنشاه عدالت گستر می‌باشد اینطور نوشته شود این لایحه که بر اساس یکی دیگر از اصول و طرحهای اصلاحاتی و انقلابی شاهنشاه تنظیم شده است نه لوایح انقلابی چون شاهنشاه طرح لوایح نمی‌فرمایند اصولی را مطرح فرمودند (صحیح است) و پیشنهاد فرمودند متأسفانه در تنظیم همین مطلب باز همان احساس نارسا ساری بوده است که خوب نتوانسته‌اند درک بکنند علی‌ای حال فکر می‌کنم با این مطلبی که گفتند و اصلاح خواهد شد حق مطلب را اداء بکنند و دیگر اینکه هر جا که مقررات وزارت بهداری است باز بنده پیشنهادم این است که این کلمه مقررات وزارت بهداری اگر اصراری هست از نظر حسن مدیریت تبدیل بشود بمقررات فنی نه مقررات اداری چون در همین مقدمه تلویحاً و تصریحاً وزارت بهداری اعتراف کرده است قادر نبوده است که با این پرسنل و کادر و افراد این مقررات این احتیاجات را اداره کند پس خوب است که ابتدا این ترانقلابی را آلوده بدان مقررات نکنند (صحیح است).
رئیس - آقای دکتر یگانه.
دکتر یگانه - خوشبختانه بنده در عرایضم راجع

نمی‌خواهم عرض کنم ابتکاری بود که اعلیحضرت همایونی در این مورد ابراز فرمودند البته راجع بیودجه و وسائلی که لازم دارد پیش بینی شده در ضمن عمل اگر مواد دیگری در تکمیل این لازم باشد از طرف خود نمایندگان معظم یا دولت عرضه میشود بمجلس شورای ملی و بنده قطع و یقین دارم که با آن هدفی که ما داریم که کمک و توجه بروستها است با این لایحه این کمک و سلامت صحیح آنها را تکمیل می‌کند که با سلامت بکار مفید قادر خواهند بود و البته این لایحه هم بیشتر ناظر بوسائل بهداشتی است یک یادداشتی که یکی از دوستان عزیز من داده اینست که اگر در قسمت درمانی مسائل زیادی پیش بینی نشده است این بجای خود وظیفه وزارت بهداری است ولی این لایحه بیشتر برای بهداشت روستها است برای اینکه پیش جلو گیری از مرض در روستها بشود بنده بعرض خودم خاتمه میدهم و استظهارم بتوجه واقعاً عمیق همکاران معظم خودم است در اهمیت این لایحه بیشتر از این عرضی ندارم و تشکر میکنم (احسن).

رئیس - آقای فخر طباطبائی.

فخر طباطبائی - عرض کنم این لایحه را امروز بنده بدقت نگاه کردم یک حالت تأثیری از خاطرات تلخ و شیرینی که در دوران خدمت قضائی داشتم بمن دست داد بنده در حدود بیست سال قبل مستنطق یکی از شهرها بودم بر حسب اتفاقی که در دهات اتفاق می‌افتاد میرفتم برای تحقیق محلی غالباً طبییی هم برای معاینه جسد همراه خود می‌بردم رسم این بود که بان طبیب میگفتم که مقدازی دارو و وسایل کار همراه خود داشته باشد یا در آن ده مورد حاجت قرار بگیرد، وقتی که تحقیقاتمان را تمام میکردیم آن باکار آبادی را صدا میکردیم میگفتم برو درده خیر بده طبیب اینجا آمده اگر کسی مریضی، بیماری دارد مراجعه کند و واقعاً وقتی مراجعه میکردند حالت عجیبی داشتند که تأثر زیادی می‌آورد این مردمی که محروم بودند از طبیب، بچه‌شان مریض بود، کسانشان مریض بودند واقعاً خاطرات عجیبی دارم که نمی‌خواهم زیاد مصدع آقایان بشوم. این لایحه را که دیدم فکر کردم آنروز واقعاً نمیشد فکر کرد که آیا ممکن است وقتی برسد که دهات ایران و روستا نشینان ایران

بیطبیبی دسترسی پیدا کنند. آن طبیب قانونی که همراه مستنطق میرفت عنوان سپاهی بهداشتی که نداشت عنوان دکتری را داشت که شاید یک شب بیشتر نمیتوانست در آن ده توقف کند. حال این لایحه که بدست من رسید بر خوردم بان خاطرات گذشته و من را برانگیخت که در این لایحه مصدع اوقات آقایان بشوم و راجع با اهمیت و عظمت این لایحه که من فکر میکنم در حدود همان اصول ششگانه مصوبه ملی است بلکه بان روح و ملین و شوق و حال می‌بخشد. یعنی باین روستا نشین الهام می‌بخشد، نیرو می‌بخشد که روی زمین کد دارد باشوق و علاقه فراوانی کار کند و از این جهت این لایحه مکمل لایحه و مکمل منشور مصوبه ملی است بنظر بنده آنقدر اهمیت دارد که هر چه در مجلس راجع باین موضوع بحث و فحص شود مفید و بیجاست.

رئیس - جنابعالی مخالفید یا موافق؟

فخر طباطبائی - الآن به مخالفتش میرسم عرض کنم علت مخالفت بنده این است که این لایحه را بطوری آورده‌اند که اگر در اطرافش بحث نشود اهمیتش درک نمیشود دهقان ایرانی، جناب آقای رئیس مجلس، باید بدانند که اعلیحضرت همایونی در سر راه مسافرتش بهترین عطیه را بدهقان ایرانی عطا کرد (احسن) و این لایحه بهترین عطیه‌ای بود که از طرف اعلیحضرت همایونی داده شد. این لایحه که دولت تنظیم کرده البته نواقصی دارد و این نواقص هم از این جهت است که مقدمات دولت بیش از این فعلاً اجازه نمیداد و من اعتقاد دارم که روزی میرسد و امیدوار هستم که دولت لااقل برای هر چند دهی که نزدیک و مجاور هم قرار دارد یک دستگاه ثابت پزشکی برقرار کند و آن روز است که دیگر رفع حاجت این اشخاص روستا نشین شاه است (احسن) بنده دیگر عرضی ندارم.

رئیس - آقای مجید محسنی (گفته شد: نیستند)

آقای یغمائی کیهان

یغمائی کیهان - همانطوریکه قبلاً همکاران محترم عرض خانمها و آقایان نمایندگان محترم رسانند بنظر بنده هم این لایحه یکی از افتخاراتی است که نصیب مجلس دوره بیست و یکم خواهد شد (احسن) جناب آقای فخر طباطبائی فرمودند گاهی بنا بشغل شریف قضائی که داشتند بروستها تشریف می‌بردند و از نزدیک شاهد در دورتج روستا

نشینا بودند بنده باقتضای حرفه مقدس کشاورزی و تولیدی ۲۵ ساله ای که دارم بیشتر عمرم را در روستاها صرف کرده ام بقدری این لایحه در سر نوشت این مردم پا کدل و شریف مؤثر است که بنظر بنده هر گونه مخالفتی در اول از عدل و انصاف است (صحیح است) بخصوص که بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی این ابتکار بسیار مقدس و بسیار مفید را در موقع سفرشان ابلاغ فرمودند و بدینوسیله روح تازه ای در کالبد تمام روستاها دمیده شد (احسن) بنده با کسب اجازه از مقام ریاست مجلس شورای ملی در این ایام عزاداری اخیان نایب الزیاره بودم از طرف همه آقایان در شهرستان مقدس مشهد، دعوتان کردم و زیارت کردم و بروستاهایی که فعلا هم در آنجا حرفه کشاورزی دارم و مربوط به آستان مقدس رضوی است بالطبع سر کشی کردم اگر بدانید عنوان این لایحه قبل از عمل چه اثری در روستاها روستا نشینها کرده بود. آنجا همه دعا میگردند بوجود مقدس ذات شاهنشاهی (یکی از نمایندگان همه دعا میکنند) بده انشاء الله همیشه همه ما دعا میکنیم و کاش اینجا در مجلس شورای ملی هم یک مجلس دعائی بود اما وزارت بهداشتی چرا در گذشته این توجه را نکرده است، بنده باید بیک حقیقتی را باقتضای شغلم عرض کنم، وزارت بهداشتی در گذشته هر کس وزیرش بوده است، باجناب آقای دکتر ریاحی وزیر محترم بهداشتی که بسیار مرد شریفی هستند کاری ندارم هر کس هم بوده است خواسته یک خدمتی بکنند اما با کمال نأسف آقایان پزشکان که در اینجا تشریف دارند ناراحت نشوید، هر طیبی که فرستادند بروستاها نرفت هر چه خواستیم و تقاضا کردیم یک طبیب در پنج کیلومتری شهر مشهد در طرقی که یک قصه هفت هزار نفری است با حقوق سه هزار تومان آنجا بماند نشود (دکتر فرخ رویار سالی مالکین نمیگذاشتند) هیچ چاره ای هم نبود در لایحه سپاه بهداشت که این بدبختی را از سر روستاها رفع کند. آقایان واقعا باور بفرمائید این کار بقدری کومک میکند و بقدری این کار اثر دارد که مجبور می کند آقایان پزشکان عزیز را که بدر روستاها برسد خدمت کنند و انشاء الله خدمتشان مفید خواهد بود اما اینکه جناب آقای سرهنگ حسینی فرمودند که من نمیدانم چقدر اعتبار برای این کار گذاشته اند از برای دارو

از برای لوازم طبی، از خود لایحه روشن است که آنچه لازم داشته باشد وزارت بهداشتی در حدود کاری که انجام میدهد تهیه خواهد کرد و طبق همین لایحه مقرر است دولت از بودجه عمرانی کشور در اختیار وزارت بهداشتی بگذارد، بنده نمیدانم آقای سرهنگ حسینی تشریف دارند یا نه؟ (گفته شد - نخیر) اصلاح رقم تعیین نشده، هر چه وزارت بهداشتی پزشک داشته باشد یعنی پزشکانی که باید خدمت مقدس و وظیفه را انجام بدهند دولت اعتبار در اختیار آنها میگذارد و اعتبارش هم در بودجه عمرانی هست بنظر بنده با این توضیح چاکر نظر جناب آقای سرهنگ حسینی از مخالفت با کلیات بر طرف میشود بنده در خاتمه عرضی که عرض میکنم از حضور همه تقاضا دارم و از پیشگاه مقام ریاست هم استدعا میکنم که بکفایت مذاکرات رأی گرفته شود و با تصویب این لایحه این افتخار امروز نصیب شود. در کلیات هم اگر موافقت بفرمائید دیگر بحثی نشود (احسن) و اگر کسی عملا در روستاها مثل بنده ۲۵ سال شاهد در دو رنج روستا نشینها باشد و البته آقایان دیگر هم دیده اند و علاج آن همین لایحه است و بهترین شاهد ما هم در دو رنجی است که روستاها دارند (احسن) امیدوارم آقایان با کفایت مذاکرات موافقت بفرمائید که باسلام و صلوات تصویب شود (احسن - احسن)

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات از آقای ریگی و آقای مصطفوی رسیده در صورتیکه نظری نباشد (مهندس والا - بنده مخالفم) بفرمائید

مهندس والا - علت مخالفت بنده با پیشنهاد کفایت مذاکرات از این جهت است که تصور میکنم در اطراف این لایحه و این اقدام اساسی و مهمی که در مملکت صورت میگیرد هر چند بحث شود و هر چند گفتگو شود صلاح مجلس است و هم از نظر مردمی که دردها و روستاها هستند، از این جهت هم حائز کمال اهمیت است، همینطور که جناب آقای بغمانی کیهان اشاره فرمودند متأسفانه مشکلات و ابتلائات زیادی ما در روستاها داریم که بایستی فکر آنها باشیم. مسأله عدم بهداشت و نبودن دارو و دیگر یکی از مسائلی است که واقعا از هر جهت قابل توجه است بنده از آن کسانی

هستم (یکی از نمایندگان - پس باید با کفایت مذاکرات موافق باشید) بنده با کفایت مذاکرات مخالفم از این جهت که اینجا بیشتر بحث بشود بیشتر صحبت بشود (یکی از نمایندگان - بحث کافی شده باید رأی بگیرند) اگر میفرمائید پس بگیرم پس بگیرم (یکی از نمایندگان - مخالفتتان را پس بگیرید) حضورتان عرض کنم در شهرستانها واقعا وضع بهداشتی ما خوب نیست بنده خودم موقع انتخابات بیمار شدم در یکی از بخشها یک پرستارو با یک کسی که بتواند آمپولی تزریق کند وجود نداشت. لذا بنده تصور میکنم این مسائل بهتر است گفته شود و اهمیت این لایحه از این جهت آشکار شود که ما با چه روح موافقی حاضر هستیم نسبت بانجام یک وظیفه انقلابی کوشا و جدی باشیم

رئیس - آقای مصطفوی بعنوان موافق میتوانید صحبت کنید (عده ای از نمایندگان - رأی رأی)

رئیس - خانها و آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت خواهش میکنم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد بورود در مواد رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمائید (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده اول مطرح است. قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱ - از تریخ تصویب این قانون بمنظور تعمیم بهداشت در روستاها و مناطق روستایی سپاه بهداشت مرکز از گروه پزشکی و گروه کمک پزشکی شرح زیر تشکیل میگردد:

الف - گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین خدمت نظام و وظیفه حائز شرایط اشتغال یکی از حرفه های پزشکی یعنی پزشک - دندان پزشک - داروساز و کلیه مشمولین قانون استخدام پزشکان و مهندسین بهداشت اعم از اینکه دوره تخصصی را خواهند دید.

ب - گروه کمک پزشکی افراد سپاه دانش خواهند بود و برای انجام خدمات کمک پزشکی دوره تعلیمات مخصوصی را خواهند دید.

تبصره - دام پزشکان مشمول این قانون که مورد احتیاج وزارت بهداشتی نمیشوند پس از اخذ تعلیمات نظامی در اختیار وزارت کشاورزی گذارده خواهند شد.

رئیس - آقای دکتر رهنوردی مخالفید؟ (دکتر رهنوردی - مخالفم) بفرمائید

دکتر رهنوردی - بطوریکه در جلسه علنی روز پنجشنبه بموم بهمن ماه عرض کردم صدور فرمان تشکیل سپاه بهداشت از طرف اعلیحضرت همایونی برای ملت ایران و برای آنها یک آرزوی سر بلند و سلامتی مردمان این کشور را دارند فرمانی بر مقدس و قابل ستایش میباشد که بایستی سعی شود بهترین وجه امکان نیات بشر دوستانه شاهنشاه بر مرحله عمل درآید

عرض کردم فرمان مقدس برای اینکه هر اقدامی که در راه تأمین سلامتی و آسایش نوع بشر بشود بعقیده بنده مقدس است. این فرمان اگر بطوریکه شایسته است با تشکیلات صحیح و برنامه منظم و افراد کار دان عمل شود بطور حتم میتواند ۷۰٪ از ملت ایران را که در روستاها زندگی کرده و از نعمت خدمات بهداشتی محروم میباشد از بدبختی مرض و ناتوانی رهایی بخشد

امروز دنیا دنیای تشکیلات است و برای اینکه تشکیلات صحیح داشته باشیم قبل از هر چیز بایستی قانون کامل و جامعی داشته باشیم. لایحه تشکیل سپاه بهداشت که در کمیسیون مشترک تصویب رسیده نواقصی دارد که پس از مطالعه دقیق و مشورت با استادان فن لازم دانستم تذکراتی در این مورد بعرض نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم دولت برسانم و توجه همکاران عزیز را به این نکته جلب کنم که اگر این نواقص اصلاح نشود منویات اعلیحضرت همایونی که تعمیم سلامت جسمی و بهداشت عمومی و مداوای بیماران روستا های کشور میباشد خدای نخواسته جامعه عمل نخواهد پوشید.

زیرا:

در بند الف از ماده ۱ این لایحه ذکر شده است که «گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین خدمت نظام و وظیفه حائز شرایط یکی از حرفه های پزشکی یعنی پزشک - دندان پزشک - داروساز و کلیه مشمولین قانون استخدام پزشکان و مهندسین بهداشت اعم از اینکه دوره های تخصصی رشته های مربوطه را دیده یا ندیده باشند». میخواهم سؤال کنم کدام مهندسین بهداشتی؟ چون اصولا ما در کشور دانشکده ای که درس مهندسی بهداشت بدهند نداریم.

و معمولاً عنوان مهندس بهداشت بکسی اطلاق میشود که فارغ التحصیل یکی از دانشکده های فنی بوده و بعلاوه مدت یکسال درس مهندسی بهداشت را خوانده باشد و جمعاً تا کنون تقریباً ۲۰ نفر مهندس بهداشت که فارغ التحصیل کشورهای خارج بوده اند داشتیم که در حال حاضر فقط سه نفر از آنها در خدمت وزارت بهداشتی هستند. ولی قرار است که کلاس مهندسی بهداشت از مهر ماه سال آینده در دانشگاه تهران تأسیس و ۱۵ نفر در آن کلاس وارد و انشاء الله اگر کارها بر وفق مراد بود در آخر سال تحصیلی ۱۳۴۴ یعنی تقریباً ۲۰ ماه دیگر ۱۵ نفر مهندس بهداشت خواهیم داشت که بایستی بهسازی محیط و وسطاهای ایران را بعهدہ بگیرند. از طرفی مدرسه بهسازی پلست و رامین در سال فقط ۱۰ نفر کمک بهساز تزیینت میکنند و آنها افرادی هستند که با دیپلم کامل یکسال دوره بهسازی را میبینند. (البته در سال گذشته ۱۰ نفر شد چون ۵۰ نفر بود) در حالیکه

بغیر از دانشکده های کشاورزی کشور دانشکده های فنی تهران و تبریز و هنر سر عالی و پلی تکنیک تهران در سال جمعاً ۳۰۰ نفر مهندس تجویب جامعه میدهند که میشود بعد از رفع احتیاجات ارتش از وجود آنها پس از طی دوره سه ماهه تعلیمات مخصوص بعنوان مهندسین موقت بهداشت در سازمان های بخشی سپاه بهداشت برای سرپرستی بهسازان و کمک بهسازان که آنها را هم میتوان از سپاهیان دانش با تعلیم دوره مخصوص تأمین نمود مورد استفاده قرار داد.

طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۹۶۳ ۲/۳ از مجموع بیماریهای موجود در جهان از عوائل نامساعد محیط ناشی میشوند. یعنی اگر ما بتوانیم محیط سالمی بوجود بیاوریم از ۲/۳ امراض جلوگیری خواهیم نمود. از طرفی چطور ممکن است که بدون فعالیت اولیه مریبان بهداشت در منطقه ای فعالیت بهداشتی نمود. چون مریبان بهداشت مانند پیش قر اولان نیم های بهداشتی میباشد که با تعلیمات بهداشتی خود در مناطق مختلف و با وسائل سمعی و بصری و غیره که دارند افراد را متقاعد میکنند که بعضی از اصول بهداشتی که ممکن است با نظر و عقیده آنها تمایلی نداشته باشد بپذیرند. یکی از مسائل بسیار مشکلی که در فعالیت های بهداشتی بیش میاید تغییر دادن عادات و رسوم

قدیمی افراد است که با اصول بهداشتی مابینت دارد. و تا جماعتی آماده پذیرفتن اصول جدید نباشند امکان هیچگونه پیشرفتی وجود نخواهد داشت. این مسائل فقط بدست مریبان کار آزموده بهداشت همگانی انجام پذیر بوده هنوز فعالیت های این عده در آماده کردن افراد بعضی از نقاط برای پذیرفتن و اکس آب به فراموش نشده است.

حال میبینم برای انجام چنین برنامه عظیم چند نفر مریب بهداشت در سال داریم. تعجب خواهید کرد اگر بگویم فقط ۱۵ نفر لیسانسیه که پس از طی دوره یک ساله در اختیار وزارت بهداشتی هستند. بهسازی محیط و آموزش بهداشت از ازگان مهم خدمات بهداشتی بوده و بدون وجود آنها تعمیم بهداشت همگانی امکان پذیر نیست از طرفی آیا برای رسیدگی بوضع تغذیه که در روستاها اغلب کشاورزان بواسطه سوء تغذیه به امراض مختلف گرفتارند چه فکری شده است؟

چون از وجود لیسانسیه های رشته مختلف برای آموزش بهداشت و تغذیه استفاده نمیکند؟ مگر امکان ندارد که از وجود لیسانسیه های علوم اساسی از قبیل فیزیک شیمی و بیولوژی پس از تعلیمات ویژه بعنوان بهسازان موقت استفاده کرد؟ از طرفی چرا نبایست از وجود لیسانسیه های سایر رشته ها از قبیل ادبیات، تاریخ و جغرافی، فلسفه زبان، روانشناسی و باستان شناسی و غیره برای مریب بهداشت شدن یا مریب تغذیه شدن استفاده کرد؟

بطوریکه استنباط میشود در این لایحه بیشتر خدمات درمانی در نظر گرفته شده است و قدر مسلم آنست که خدمات درمانی علاوه بر آنکه دردی را دوا نخواهد کرد باعث خواهد شد سرمایه ای از بین رفته و نیروی انسانی عده ای بهدر برود. چون بطور یقین ساختن بیمارستان یا بخش های مجهز و آزمایشگاه و دستگاه رادیوگرافی در هر بخش یا دهکده امکان نخواهد داشت و ناچاراً خدمات درمانی در روستاها منحصر خواهد شد بدینهمان مریض های سرپائینی و مریض های سرپائینی معمولاً بر دو نوع هستند دسته ای که ناراحتی های دوره ای دارند و بقول معروف آن امراض مبادیند و میروند و زیاد هم خطرناک نیستند و دسته دوم امراض صعب العلاج و مزمن که هستند احتیاج بیشتری شدن و مراقبت های شبانه روزی و دآروهای مکفی و آزمایشگاه و عکس برداری دارد.

برای اینکه مثل زنده ای در این مورد بزرم به روزنامه اطلاعات در شب استناد میکنم که تحت عنوان "هیئت بهداشتی بنادر ۵۲۰۰ نفر را در مناطق جنوبی مورد معاینه قرار داد" مینویسد (البته در قسمت آخر گزارش) این هیئت در مدت چهار روز اقامت در این منطقه (مقصود منطقه کنارک واقع در ۶۰ کیلومتری شمال شرقی چاه بهار میباشد) بیش از ۵۲۰۰ بیمار مبتلا به بیماریهای مختلف را مورد معاینه قرار داد اکثر افراد این مناطق به بیماریهای تراخم - کوری سل جذام و بیماریهای ناشی از سوء تغذیه مبتلا میباشند.

میخواهم بدانم آیا سپاه بهداشت هم میخواهد معاینه کند؟ چون بجز معاینه کردن کار دیگری نمیشود کرد. مثلاً بیماری سل را چکار بکنند؟ در کدام سناتوریم بخوابانید؟ یا تراخم را در مدت چهار روز که حتماً فقط یک مرتبه بنوبت میزند پماد انتی بیوتیک مالیده یا اگر دارو موجود بود یک لوله پماد داده که بچشمش بمالد. یا برای تغذیه قدری شیر و ویتامین داده اند. ولی آقایان صادقانه عرض میکنم این اقدامات دردی را دوا نخواهد کرد. بیائید از این موقعیت بیمانندی که نصیب ما شده است حداکثر استفاده را کرده و قدم اساسی در راه تعمیم بهداشت عمومی در روستاها برداریم. یعنی عوامل اصلی امراض را از بین ببریم و اگر نه کشاورزی که بر اثر آب آلوده مبتلی به اسهال میشود بدرمانگاه مراجعه چند قرص میخورد برای یکی دو روز خوب شده دومرتبه با خوردن همان آب اسهال خواهد گرفت بهترین ترتیب کچلی و تراخم و سل و غیره.

حال باید دید چه عواملی در وجود آوردن بیماریهای مختلف در دهات وجود دارد بطور مختصر قسمت عمده بقرار زیر میباشد:

- اول- پائین بودن سطح فرهنگ و ندانستن کوچکترین اطلاعاتی از اصول بهداشت همگانی و شخصی
- دوم- آلوده بودن محیطی که در آن کار و زندگی میکنند از قبیل آب - حمام - مستراح - محیط و غیره.
- سوم - سوء تغذیه بواسطه ندانستن اطلاعات در مورد تغذیه.
- چهارم - پای بند بودن به بعضی اصول خرافاتی و دخالت افراد فاقد صلاحیت در امر زمان و مراقبت نوزادان که قسمت عمده مرگ و میردهات را تشکیل میدهد.

حال این عوامل را چگونه میشود از میان برداشت. بوسیله مریبان بهداشت سطح فرهنگ مردم در مورد بهداشت بالا رفته و از بعضی اصول خرافاتی منصرف میشوند بهسازان در پاک کردن محیط و بوجود آوردن آب سالم - مستراح بهداشتی - حمام بهداشتی و سایر کار های عمومی تنها اجازه این ناراحتی ها خواهد بود. در مورد تغذیه نیز مریبان تغذیه پس از تحقیقات کافی در نواحی مختلف از طریق آموزش کشاورزان را به اصول تغذیه صحیح آشنا نموده و بدینوسیله کشاورزان را از ابتلاء به بیماریهای ناشی از سوء تغذیه رهایی خواهد بخشید.

ممکن است چنین فکر شود که با تهیه چنین تیمی بودجه سنگین تحمیل خواهد شد در حالیکه اینطور نبوده و اصولاً هزینه در زمان همیشگی ۱۰ تا ۲۰ برابر هزینه پیشگیری میباشد مثلاً برای واکیسیناسیون حصه اگر ۱۰۰۰ ریال خرج شود شخصی که مبتلی به حصه میشود برای بهبودی او لافل بایستی ۳۰۰۰ ریال این مبلغ را خرج کرد در حالیکه در حدود دو ماه از فعالیت و کار و در نتیجه درآمد محروم خواهد بود هم چنین در مورد امراض دیگر که میشود پیشگیری نمود از طرف دیگر جمعاً سالیانه در کشور ۵۰۰۰۰ فارغ التحصیل از دانشکده های پزشکی داریم که پس از احتیاجات ارتش و سایر عوامل جمعاً ۲۰۰ نفر در اختیار خواهد بود حال فرض کنیم برای هر پزشک یک آکیپ که عموماً باشند از یک راننده - دو نفر سپاهی دانش و یک وسیله یک جیب همیا کنند جمعاً ۱۲۰۰ آکیپ خواهیم داشت با ۱۳ استان و ۶ فرمانداری کل موجود در کشور برای هر استان تقریباً ۱۸ آکیپ خواهد رسید حالاً فکر بفرمائید برای استان وسیع خراسان یا خوزستان ده تاجیب با ده تا پزشک چه دردی را دوا خواهند کرد. در حالیکه اگر در همین جیب ها یک آکیپ کامل بهداشتی که عبارت از مریب بهداشت - بهساز - مریب تغذیه و یک پزشک با یک پامال ترتیب بدهند از لحاظ خدمات بهداشتی ممکن است این آکیپ منشأ خدمات بزرگی بشود در حالیکه در مصرف بودجه نیز چندان فرقی نخواهد کرد. چون اغلب کارهای مهندسی بهداشتی برای وجود آوردن محیط سالم با کمک کشاورزان انجام میگردد و بتکی از اصول تعلیمات بهداشتی آنست که افراد را به خودیاری عادت بدهند و تا

آنجا که بنده اطلاع دارم در اغلب روستاها کشاورزان با کمال میل در کار عمران و بهداشت ده خود شرکت و مساعدت می نمایند (صحیح است) با عرض معذرت از اطاله کلام از توضیحاتی که دادم میخواهم نتیجه بگیرم که بایستی خدمات درمانی و پیشگیری با هم انجام شده ولی در حدود ۲/۳ توجه بفرمائید در حدود ۲/۳ برای کار درمانی و ۷/۱۰ برای کار پیشگیری و بهداشتی اختصاص داده شود و از وجود مهندسين فارغ التحصيل دانشكده های فنی تهران و تبریز و هنر سرای عالی و پلی تکنیک تهران برای مهندسی بهداشت و از لیسانسهای رشته های مختلف برای آموزش بهداشت و تغذیه استفاده شود چون اساس فرمان تشکیل سپاه بهداشت بر پایه آموزش بهداشت و بهسازی محیط روستاها گذاشته شده است.

در خاتمه عرایض متن فرمان شاهنشاه را در مورد تشکیل سپاه بهداشت قرائت میکنم تا بار دیگر روشن شود بکه منویات اعلیحضرت همایونی چه بوده است:

جناب اسدالله علم نخست وزیر - منظور تعمیم سلامت جسمی و بهداشت عمومی و مداوای بیماران مقرر میداریم از پزشکان فارغ التحصیل و لیسانسیه (توجه کنید و لیسانسیه) و در پیلمه هاسپاه بهداشت تشکیل شود که بطور گروههای سیار در دهات و نقاط بی بهره از این امکانات بخدمت مشغول شوند. باشد که تلاش آنان مانند سپاه دانش قربین موفقیت گردد.

اول بهمن ماه ۱۳۴۲ - شاه

حالا چطور در این لایحه لیسانسیه ها را کنار گذاشته و آیا چگونه ممکن است بدون وجود بهسازان، مربیان بهداشت و مربیان تغذیه بهداشت عمومی را تأمین نمود و اصولاً فرستادن يك طبيب در يك ده چه دردی را درمان خواهد کرد که امید وارم مسئولین امر به آن جواب بگویند.

اینک پیشنهاد اصلاحی خود را بحضور مقام ریاست تقدیم میدارم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر امین موافقت؟ (دکتر امین - موافقم) بفرمائید.

دکتر امین - بنده حتم دارم که همکاران محترم باین لایحه باین عظمت که شاهنشاه عالیقدر ما فرمان صادر کرده اند و مطالعه شده است و امروز در مجلس مطرح

است همه علاقمندند و همکاران محترمی هم که بعنوان مخالف صحبت کرده اند آنها هم نظرشان مخالفت نیست بلکه تکمیل و راهتمایی است و خدمت اضافی است که بنظرشان لازم آمده، بنده یادداشتی داشتم ولی در این مورد دلم نیامد که باسم مخالف اسم بنویسم، همکار محترم جناب آقای دکتر هنوردی توضیحات کامل و مفیدی دادند بنظر من نظر بلند شاهنشاه ما و دولت و وزارت بهداشتی اول تأمین بهداشت است، یعنی سپاه بهداشت منظورشان در دهات و مناطق ژوستانی اول تأمین بهداشت خواهد کرد. ضمناً مجبورند که درمان هم بکنند البته ضمن انجام وظیفه بهداشتی ضمن کارهایی که برای تعمیم بهداشت عمومی است که همکار محترم فرمودند کارهای بهداشتی را هم انجام میدهند البته اساس بهداشت است، اساس زندگی در روستاها، زندگی روزانه دهاتی است از نظر آب آشامیدنی، از نظر زندگی از نظر نظافت از نظر مواد غذایی، از نظر کمبود مواد غذایی ولی در ضمن آن مجبورند معالجه هم بکنند چون در دهات ما در اکثر دهات ما متأسفانه با زحمتی که همکاران پزشک بنده می کشند و بازحمتی که شخص وزیر بهداشتی میکشند بودجه شان کافی نیست که بتوانند وسائل درمانی را در تمام دهات فراهم کنند و آنها را معالجه هم بکنند، تقریباً صدی هشتاد مریضهای ما مجانی هستند و باید بتوانند وسائل درمان اینها را تأمین کنند، باینکه اساس کارشان بهداشت است و خود وزارت بهداشتی هم این وظیفه را قبول کرده

است و این مطلب کاملاً صحیح است باید مهندسين بهداشت هم داشت در کمیسیون هم صحبت شد مهندسين بهداشت را هم در کمیسیون اضافه کردند، نظر همکار محترم هم کاملاً صحیح است و عده مهندسين بهداشت فعلاً کم است و باید از سایر مهندسين استفاده شود اینهم صحیح است منظور اصلی از این تأمین بهداشت عمومی در روستاها است البته درمان هم در بین خواهد بود هیچ مانع الجمع نیست میشود هم بهداشت را انجام داد و هم درمان کرد. بنده یادداشت کرده ام ضمن اکیپهای بهداشتی که شاهنشاه خودشان هم فرمودند در کمیسیون هم تصویب شده قسمت عمده احتیاجات ما ماماست همکار محترم خانم دکتر فرخ روپارسای در کمیسیون توضیح دادند، اشکالی که ما داریم در دهات در

بخشها و در قصابات نبودن ماماست. صدی ۹۵ خانمهایی که برای زایمان طبیعی مراجعه می کنند، حالا زایمان غیر طبیعی بجای خود، اینها ماما و قابله میخواهند در بیمارستان هم به ماما مراجعه میکنند، از نظر اجتماعی لازم است که ماملر ای اینکار باشد. ما، ماما کم داریم، بنده از وزارت بهداشتی خواهش میکنم در استخدام ماما و در اعزام آنها بدبخشا اقدام کنند، طبق اطلاع در شهر تهران یکصد و پنجاه ماما هستند که کارهای مختلفی می کنند. بنده از ایشان خواهش میکنم با احترامی که بایشان داریم آنها را وادار کنند که از شهرستانها و از تهران به بخشها بروند آنها که مدت خدمت خارج از مرکز خود را انجام داده اند آنها را نمی گویم ولی اکثریت آنها نرفته اند و یکی از راههای چاره این کار بعقیده بنده تأسیس آموزشگاههای مامائی است يك دوره تشکیل شد اما متأسفانه بعداً خواستند وضعیت را عوض کنند تعطیل شد برای ماماها ای روستائی از دیلمه های متوسطه در سال ۲۷ بنده در دانشگاه تبریز با نظر وزارت فرهنگ آموزشگاهی تأسیس کردم تا چند سال پیش هم داشتیم بعداً وزارت فرهنگ خواست آنرا مندریزه کند، مدرن کند ترتیب بهم خورد ولی تصدیق میفرمائید ما نمیتوانیم بگوئیم اینجا امر بکاست، اینجا انگلستان است زندگی اجتماعی دهات ما، با اروپا و امریکا فرق دارد ما احتیاج به ماما داریم. آقای وزیر بهداشتی آمدند گفتند

اول يك دوره پرستاری میخواهیم، نرس میخواهیم بعد هم میروند مامائی میکنند، در صورتیکه بعد معلوم شد اینها نمی آیند آقایان اینها میروند در شهر میمانند اینها را باید مجبور کرد بددهات بروند، نرس که شدند دیگر بددهات نخواهند رفت باید وزارت بهداشتی حفاً خود جناب آقای وزیر بهداشتی نظر دارند آموزشگاههایی باشد که از چهار پنج متوسطه تأسیس شود برای تهیه ماما برای روستاها که آنها بروند بددهات و قصابات و بخشها، همکاران محترم پزشک ما تشريف دارند حتماً برخورد کرده اند با عده زیادی از مریضهائی که می آیند به آخرین درجه و مرحله ای رسیده اند که نتوانسته اند کمکی بآنها بکنند، یعنی هم مریض زانو می میرد و هم طفلی که در شکم دارد بنده خواهش میکنم که باین مطلب توجه کنید که حتماً با

این اکیپها ماما هم باشد. یکی هم یادداشت کرده ام راجع با جباری کردن و اکیپها نورها است. بنده خواهش میکنم توجه بفرمائید یکی از وظایف عمده ای که این سپاهیان بهداشتی خواهند داشت و اکیپته کردن است مخصوصاً برای دیفتری سیاه سرفه یا کزاز یا سایر و اکیپها و نپاهائی که لازم است اجباری شود. یعنی توسط اکیپها، الآن وزارت فرهنگ در مدارس مشغول است در دهات هم باید مجبور باشند که آنها را از پنچ شش ماهگی که مایه آبله میزنند سایر و اکسن هاراهم بزنند. بنده حتم دارم که با این نیت بزرگ و علاقه ای که آقایان همکاران محترم برای تأمین سلامت جسمی و بهداشت جامعه دارند اگر وزارت بهداشتی توجه کند و حتماً هم توجه دارد ما میتوانیم اینها را قانون و از این سپاهیان بهداشتی نتیجه خیلی کامل و بزرگی برای ملت بگیریم (انشاء الله، احسنت).

رئیس - آقای یغمائی کیهان مخالفید؟ (یغمائی کیهان - نخیر موافقم) اصلاح عبارتی که در مقدمه گزارش آقای سعید وزیر ی پیشنهاد کرده بودند انجام میشود. حالا پیشنهادهای ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در بصره ماده ۲ فعل (نمیباشند) به (نباشند) تبدیل گردد. دکتر معتمد وزیر ی.

رئیس - اشکالی ندارد آقای دکتر معتمد وزیر ی.

دکتر معتمد وزیر ی - باید در اصلش نمیباشند چاپ می شد ولی اینجا میباشند چاپ شده شاید اشتباه چاپی است که نمیباشند میباشند شده است. ولی نمیباشند زمان حال است بنده پیشنهاد کردم آنهایی که مشمول این قانون نباشند یعنی در آینده (صحیح است).

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر مهدب قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید بند الف ماده يك بطریق زیر اصلاح شود:

گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین حائز شرایط اشتغال به حرف پزشکی و بهداشتی شامل: پزشک دندان پزشکی - داروساز - دام پزشکی - مهندس بهداشت و بطور کلی کلیه مشمولین فارغ التحصیل رشته هایی که وزارت

بهداری خدمات آنها را مؤثر در وظایف درمانی و بهداشتی بدانند. دکتر مهدب

رئیس - آقای دکتر مهدب توضیحی در بفرمائید.

دکتر مهدب - این پیشنهادی که بنده کردم تاحدی در چهارچوبه فرمایشاتی بود که همکار محترم آقای دکتر رهنوردی فرمودند اما اگر قانونی را تصویب میکنیم باید

حتی المقدور سعی کنیم از مشکلاتی که دولت ممکن است در آینده با آن روبرو شود جلوگیری کنیم و حتی المقدور سعی کنیم روح قانون بیشتر تقویت شود تا مردم بهتر بتوانند

از آنچه نمایندگان می خواهند استفاده کنند در بند الف نوشته گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین خدمت نظام وظیفه حائز شرایط تا آخر... بعضی از حرف پزشکی

را بر گرفته ولی این شامل کلیه حرف پزشکی و بهداشتی نیست. فرض بفرمائید با کتری لوک کسی که متخصص

با کتری است این هم وجودش در سپاه بهداشت لازم است یا رشته های دیگری که در آنجا اسم برده نشده است احیاناً

مثل اینکه يك کسی که متخصص بهداشت لوله کشی است این هم وجودش در سپاه بهداشت لازم است و تمام رشته های

که مستقیم یا غیر مستقیم میتوانند در سپاه بهداشت خدمت کنند و خدمت آنها مؤثر باشد برای روستاها بنا بر این

پیشنهادی که بنده کردم شاملتر و کاملتر است از آن قسمت الف ماده يك و همانظوری که آقایان توجه فرمودند

این شامل کلیه رشته های خواهد بود که وزارت بهداشتی خدمات آنها را مؤثر در بهداشت و درمان بدانند حالانکه يك دفعه دیگر آنرا قرائت میکنم و از آقایان استعدا میکنم که توجه بفرمائید: «گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین حائز شرایط اشتغال به حرف پزشکی و بهداشتی شامل: پزشک - دندان پزشک - داروساز - دام پزشک - مهندس بهداشت و بطور کلی کلیه مشمولین فارغ التحصیل رشته های که وزارت بهداشتی خدمات آنها را مؤثر در وظایف درمانی و بهداشتی میدانند.» یعنی راه فزونی حتی المقدور نگذاشته در چهارچوبه مطالبی است که آقای دکتر رهنوردی هم فرمودند.

مصطفوی نائینی - بنده خیال میکنم که این اصلاح عبارتی را همه موافق باشند آقای وزیر بهداشتی و مخیر کمیسیون هم موافق باشند منتبھی در گزارش کمیسیون هست مشمولین خدمت نظام وظیفه و اینجاشده مشمولین حائز شرایط در صورتیکه این جمله خدمت نظام وظیفه را بیداشته باشد برای اینکه اصل این است که مشمول خدمت نظام وظیفه باشد.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی وزیر بهداشتی (آقای دکتر باجی) - بنده کاملاً موافقم برای اینکه دست و پاها ما را بازتر میگذارد و خیلی متشکرم که این پیشنهاد را داده اند.

مخیر کمیسیون بهداشتی (دکتر کیان) - دوره های تخصصی را هم اضافه فرمائید.

رئیس - پس پیشنهاد اصلاح بفرمائید. آقای دکتر رهنوردی راجع باین پیشنهاد جنابعالی نظری ندارید؟ (دکتر رهنوردی - خیر) پس پیشنهاد آقای دکتر رهنوردی هم خوانده میشود که ببینیم با آنچه تفاوتی دارد؟

(شرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میفرماید ماده ۱ و بندهای الف و ب آن شرح زیر اصلاح و تغییر داده شود:

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون بمنظور تعمیم بهداشت در روستاها و مناطق روستائی کشور سپاه بهداشت هر يك از گروه پزشکی - گروه بهداشتی و گروه كمك پزشکی بشرح زیر تشکیل میشود:

الف - گروه پزشکی تشکیل میشود از مشمولین خدمت نظام وظیفه حائز شرایط اشتغال به یکی از حرفه های پزشکی یعنی پزشک - دندان پزشک - داروساز و کلیه مشمولین قانون استخدام پزشکان اعم از این که دوره های تخصصی رشته های مربوطه را دیده یا ندیده باشند.

ب - گروه بهداشتی تشکیل میشود از فارغ التحصیلان دانشکده های فنی تهران و تبریز و هنر سرای عالی و پولی تکنیک تهران که پس از طی دوره تعلیمات مخصوص بعنوان مهندسين بهداشت و همچنین لیسانس های فارغ التحصیل رشته های مختلف که پس از طی دوره تعلیمات مخصوص بعنوان مربیان موقت بهداشت و مربیان موقت تدریس تیم های بهداشتی انجام وظیفه خواهند نمود.

ج - گروه كمك پزشکی افراد سپاه دانش خواهند بود و برای انجام خدمات كمك پزشکی دوره تعلیمات مخصوصی را خواهند دید. دکتر رهنوردی

رئیس - بنظر بنده این پیشنهاد آقای دکتر رهنوردی در پیشنهاد آقای دکتر مهدب جمع شده است و این وظیفه ایست که خود وزارت بهداشتی میدانند با آنها چه کند، آنچه منظور شما بود که از پزشکان و گروه های پزشکی و گروه های مهندسی و سایر گروه ها استفاده کنند همه در این پیشنهاد هست بنا بر این نظر شما تمامین است. پیشنهاد آقای دکتر مهدب مجدداً قرائت میشود.

(شرح سابق مجدداً قرائت شد) رئیس - آقای مهندس والا (مهندس والا - بله) بفرمائید.

مهندس والا - عرض کنم حضور مبارکشان در بعضی موارد هست که يك کلمه آن چنان دامنه وسیعی دارد که بعدها اسباب اشکال میشود اگر قرار شود که وزارت بهداشتی سایر رشته های تحصیلی را مربوط بامور بهداشتی بداند بنده تصور میکنم فردا بگوید فن آهنگری هم برای بهداشتی لازم است برای اینکه میگوید این دارنده فن آهنگری لازم است که بیاید لوازم دندان سازی را تعمیر کند. و قبکه ما شورای عالی فرهنگ را داریم و آنها

تفكك کرده اند از هم تحصیلات را، ما نباید در اینجا يك مسائل و مطالبی را عنوان کنیم یا بصورت قانون در بیاوریم که بعدها اسباب زحمت بشود و همین موجب شود که مشکلاتی برای آینده بوجود بیاید بنده خیلی خوشحال

میکومم در اینجا صحبت شود که اگر وزارت بهداشتی احتیاج به مهندس دانشکده فنی دارد مهندس دانشکده فنی را هم در ماده اضافه کنیم برای این کار، استخوان لای زخم در مسائل نگذاریم خیلی صریح و باز قانون بگذاریم مملکت ما احتیاج به يك رفرم اصلاحی دارد و هر دانشجویی که

فارغ التحصیل شود لیسانس مهندس بشود کتر بشود دارو ساز بشود هر کاری که میشود باید در ساختن ایران يك سهمی را بعهده بگیرد ولی قانون را روشن کنیم و منجز بکنیم (صحیح است) که فردا نیابند برای خاطر اینکه وزارت بهداشتی تشخیص داده بگویند تشخیص صحیحی نبوده بنده بهیچوجه

من الوجوه عرایض نه دال بر مخالفت با وزارت بهداشتی

است و نه با اصل لایحه، اما عقیده دارم در هر موردی منجز بکنیم مشخص بکنیم که شما مهندس شیمی را هم اگر لازم دارید بردارید بیاورید و بنویسید مهندس شیمی با لاقبل این را بگذارید در يك شورای عالی که آنها تشخیص بدهند نه اینکه وزارت بهداشتی، ممکن است وزارت بهداشتی واقعاً حسن نیت هم داشته باشد اما فردا يك بلاتکلیفی برای مردم درست میشود که بعد از اینکه فردا درش تمام شد نمیداند آیا وزارت بهداشتی این را لازم دارد یا ندارد، علت اینکه بنده سؤال کردم از جناب آقای رئیس که فی المجلس مطرح میشود یا خیر از این جهت بود که اگر میرفت بکمیسیون

دقت بیشتری میشد برای اینکه در باره این پیشنهادی که شاید واقعاً مفید باشد بحث بیشتری بشود. بهمین دلیل است که واقعاً میخواهم از آقایان استعدا کنم توجه خاصی

میدول کنند درست است که ما علاقه صد درصد داریم لایحه سپاه بهداشت هر چه زودتر تصویب شود و این مشکل اساسی اکثریت مردم برداشته شود اما در این کار يك کاری

نکنیم که مشکلات بیشتری فردا بار بیاورد بعقیده بنده اگر اجازه بفرمائید مخالف و موافق صحبت کنند حلاجی شود روشن بشود و معلوم بشود که نقطه نظر دید وزارت بهداشتی در چه حدودی است بعد این را بیاوریم روی کلخذ بگوئیم اگر فلان مهندس را هم لازم داریم این را در اینجا

معین کنید، این عرایض بنده بود و این را استعدا میکنم اگر لازم باشد باز هم به کمیسیون برود بنده از آن افرادی

هستم که تقاضا میکنم این توجه بشود.

رئیس - آقای دکتر رهنوردی با پیشنهاد مخالفید یا موافق؟ (دکتر رهنوردی - با پیشنهاد مخالفم) آقای مصطفوی مخالفید یا موافق؟ (مصطفوی - موافقم) بفرمائید.

مصطفوی نائینی - عرض کنم خوشبختانه آقایان نمایندگان محترم مجلس که در کلیات صحبت کردند ولو اینکه بعنوان مخالف پشت این تریبون آمدند اما در حقیقت موافق با این فکر اصلاحی بزرگ بودند کما اینکه جناب آقای دکتر رهنوردی بقدری نظرشان بلند است که تصور شد

سختشان بیشتر جنبه مخالفت دارد (دکتر رهنوردی - اصولی بود) تفاوت طرز فکر بنده با ایشان و آقایانی که مخالفت میکنند در بعضی موارد این است که آقایان بیشتر زنده گیشان

میکند در بعضی موارد این است که آقایان بیشتر زنده گیشان

در تهران گذشته (دکتر رهنوردی - هیچ چنین چیزی نیست) و با در نقاط مرفی دنیازندگی کرده اند امده بنده افتخار میکنم که دهاتی هستم مأموریت های دولتی هم بیشتر در دهات و در شهرستانها بوده است و میدانم که مردم در آنجا به چه گرفتاریهایی مبتلا هستند (صحیح است) بنده وقتی کفیل استانداری کرمان بودم رفتم به اورطیب آنجا بمن گفت که زنهای اینجا در اولین زایمان صدی نود ازین میروند براتی اینکه بواسطه اشتغال بکارقالی باقی در آن بیغوله های بدون آفتاب ستون فقرات و لگن خاصره آنها رشد کافی نمیکند زایمان طبیعی نیست در اولین زایمان ازین میروند بنده توجه آقایان نعلبندگان شهرستان هارا مخصوصاً طبقه کشاورز و کارگر را جلب میکنم و از آقایان استمداد میکنم مذاکراتی که روی این لایحه میکنم بطور اختصار و باین منظور باشد که زودتر این لایحه تصویب بشود برای اینکه تردیدی نیست که همه آقایان با این لایحه موافقت میکنند صحیح است موافق هم روی این لایحه کردن یک چیزی است که توضیح و ابضحات است همه ما میدانیم قصد تظاهر هم مجلس شورای ملی ندارد بنابراین بجای بحث روی این مسائل باید کومک کنیم و بکفایت مذاکرات در این مورد رأی بدهیم . تا این لایحه زودتر تصویب شود و مردم دهات زودتر نجات پیدا بکنند بنده خیال میکنم این عبارتی هم که جناب آقای مهندس والا با آن مخالفت میکردند بنده بعنوان موافق با این عبارت آمدم پشت تریبون و بعضی مطالب دیگر عرض کردم این عبارت هم آنطور نیست وزارت بهداشتی هم سرش درد نمیکند که لیسانسیه معقول و منقول را دعوت نکند که آقایا برو کارهای بهداشتی در دهات بکن ولی هر کس را که وزارت بهداشتی مملکت ایران تشخیص داد که برای اصلاح وضع بهداشتی روستاها لازم است از هر رشته ای که باشد دعوت میکند و بنظر من اولین وظیفه وجدانی و اجتماعی هر فردی است که در این کار شرکت بکند (صحیح است) ملاحظه بفرمائید آقای دکتر رهنوردی دوست عزیز بنده راجع ب تقدم بهداشت بر درمان صحبت کردید بنده موافقه میکنم در تریب نام دولت صحبت میکردم تذکرادم اما آقایان ملاحظه بفرمائید کار ناسامانی بهداشت دهات بقدری بد است که صحبت از تفکیک بهداشت و درمان نیست مردم

برای پدایشن يك فراص آسپرن بپازین میروند (صحیح است) مردم برای يك کار مختصر جزئی برای يك آبانديس صدها آدم بشت سر هم تلف میشوند بنده از آقایان نمایندگان محترم ملت مخصوصاً از نمایندگان محترم دهات که مثل بنده درد آنها را میدانند استدعا میکنم که توجهی بفرمایند که این لایحه زودتر تصویب بشود عرض دیگری ندارم (نمایندگان - احسن - آفرین)

رئیس - آقای معاون وزارت فرهنگ
زمانی (معاون وزارت فرهنگ) - بنده معذرت میخواهم از لحاظ ارتباطی که این لایحه با وزارت بهداشتی و فرهنگ دارد عرض خودم را تا آنجائی که مربوط بفرهنگ است عرض میکنم توجه بفرمائید موقی که لایحه از طرف دولت تقدیم مجلس شورای ملی شد کلمه (مهندس بهداشت) وجود نداشت در کمیسیون مشترکی که تشکیل شد این کلمه «مهندس بهداشت» اضافه شد برای اینکه اگر بروی مدرسه عالی بهداشت در تهران تأسیس شد با عده ای فارغ التحصیل از خارجه آمدند بایران از وجود آنها استفاده بشود حالا اگر امروز نیست ناهست ممکن است فردا در دست تابش بود دکتر رهنوردی - فردا چطور در دست تا میشود؟ اجازه بفرمائید بنده عرضم را بکنم . الان ما هیجده هزار بیست هزار نفر دانشجوی در کشور های خارج داریم که يك عده از آنها هم در قسمت بهداشتی تحصیل میکنند و خواه و ناخواه می آیند بایران بهترین راه استفاده از وجود آنها در این لایحه همین است که اینجا ذکر بشود که بتوانند از وجودشان استفاده بکنند اما فرمایشی که آقای دکتر فرمودند که اینها بیایند یعنی لیسانسیه های فیزیک شیمی (یکی از نمایندگان - معقول و منقول لیسانسیه های معقول و منقول که اساساً ارتباطی با این قضیه ندارد و لیسانسیه فیزیک و شیمی و بیولوژی و از این قبیل يك دوره تعلیماتی را سینند و بروند برای این خدمت یعنی بعنوان مهندس بهداشت بامهندس موقت بهداشت خدمت بکنند اجازه بفرمائید اشکالات کار وزارت فرهنگ را بنده عرض میکنم چون اینها قابل تفکیک از هم نیست . (دکتر رهنوردی - عرض نکردم . که لیسانسیه برود برای کومک بهداشتی لیسانسیه برود برای بهسازی) اجازه بفرمائید در حال حاضر سپاهیان دانش که مشغول خدمت هستند در دهات کارشان تنها

تعلیم و تربیت نیست يك قسمت عده وظایفشان در همین حال حاضر همین موضوع توجه بهداشت است سپاهی دانش که در ده مردم را تشویق می کند حتام سازند ، لوله کشی بکنند ، جاده بسازند ، آب آشامیدنی تمیز تهیه بکنند اینها وظیفه مهندسین بهداشت را در حقیقت انجام میدهند یعنی اینها در حال حاضر مشغول این هستند که مردم را عادت بدهند بخدمات اجتماعی مفید اما اگر قرار بشود از لیسانسیه ها استفاده بشود در این کار آقایان محترم اطلاع دارند که در حال حاضر نوزده هزار معلم مشغول مشغول خدمت هستند که از این عده يك عده شان دبیرند و عملاً از اول سال تحصیلی امسال و سالهای گذشته مشغول خدمت دبیری بوده اند ارتش و نظام و وظیفه عمومی موافقت کرده است که اینها مادامیکه در خدمت معلمی هستند از خدمت نظام و وظیفه موقت معاف باشند این موقتا البته ادامه خواهد داشت مشغول يك مقررات خاصی خواهند شد که معافی دائم با ایشان خواهند داد اگر بنا بشود که لیسانسیه فیزیک برود در خدمت بهداشت یا توقعی که همه مردم در راه توسعه فرهنگ دارند اول سال تحصیلی کی در خدمت معلمی برود؟ چون مراکز تربیت معلم بعد کافی معلم تربیت نمیکند و ما در اول امسال که هزار نفر دبیر شهرستانها فرستادیم هنوز آقایان توقع دارند که دبیر بفرستیم بیشتر آنها لیسانسیه آزاد بودند که از وجودشان استفاده کردیم حالا اگر قرار باشد که از وجود آنها در قسمت سپاه بهداشت استفاده بشود کار دیگر مملکت یعنی توسعه تعلیمات عمومی لشک میشود باین موضوع توجه بفرمائید و هر تصمیمی که مایل هستید یعنی نمایندگان محترم مجلس مایلند اتخاذ بفرمایند (احسن) .

رئیس - چند فقره پیشنهاد رسیده است که همیشه بهم هستند قرائت میشود .

(شرح ذیل قرائت شد)
پیشنهاد میکنم در پیشنهاد آقای دکتر مهذب اضافه شود (طبق آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید) . دکتر یگانه .
اینجانب پیشنهاد میکنم قسمت اخیر پیشنهاد جناب آقای دکتر مهذب شرح زیر اصلاح شود :
بطور کلی مشمولین فارغ التحصیل رشته هائی که وزارت بهداشتی خدمات آنها را مؤثر در وظایف بهداشتی

و بهداشت و درمان داشته و بتصویب کمیسیون های بهداشتی مجلسین برسد . مهندس میائینی پیشنهاد میکنم : در مورد کلمه (مهندس بهداشت) که در پیشنهاد آقای دکتر مهذب ذکر شده درست نیست چون مهندس بهداشت اصلاً وجود ندارد مگر از سال آینده آنهم اگر کلاس مهندسی بهداشت در دانشگاه تأسیس شود . دکتر رهنوردی .

رئیس - آقای دکتر یگانه توضیحی دارید بفرمائید .
دکتر یگانه - همکاران محترم استحضار دارند که هدف تمام ما از تصویب این لایحه این است که حداکثر ممکن افرادی را که تحصیلاتشان بستگی به کار پزشکی دارد تجهیز بکنیم برای امور بهداشتی و درمانی روستاها . این يك اصل مسلمی است در قانون در لایحه ای که دوات بمجلس تقدیم کرده است مشمولین قانون استخدام پزشکان را صراحة ذکر کرده است و البته ما برخی کار پزشکی کسی را میخواهیم که مشمول قانون استخدام پزشکان باشد اگر کسی کاملاً از فنون پزشکی بی بهره باشد معنی ندارد که بعنوان سپاهی بهداشت برود همانطوریکه معاون وزارت فرهنگ توضیح دادند مملکت احتیاجات دیگری هم در کارهای دیگر دارد و توهم بر این بشود که اگر خدای نخواستہ يك اشخاصی بخواهند از خدمت صف و خدمت نظام و طبقه بنحوی از انحاء شانه خالی بکنند با اینکه پزشک نیستند بعنوان سپاهی بهداشت بروستاها بروند نظر همکار محترم جناب آقای دکتر مهذب این بود که کسانی که کاملاً حرفه شان بستگی به پزشکی دارد البته این پیشنهاد کاملاً منطقی است و ما قبول میکنم هم به پزشک احتیاج داریم هم کسانی که بنحوی از انحاء فنشان بستگی برشته پزشکی دارد منتهی يك اشکال باقی میماند و آن این است که برای اینکه خدای نکرده در آینده این بحث نشود که وزارت بهداشتی فرضاً يك صنفی را با اینکه احتیاج نبود مشمول این قانون تشخیص داده تشخیص فردی نباشد ما مسأله تر مو آئین نامه را پیش آوردیم و گفتیم طبق آئین نامه ای که وزارت بهداشتی تنظیم میکنند و بتصویب هیئت وزیران میرسد اگر رشته ها بستگی بامور پزشکی و باهدف سپاه بهداشت داشت آنها می پذیرد من از حضور همکاران عزیز خودم که پیشنهادهای خیلی مفصل و متعددی داده اند استدعا میکنم بانظار تشریحی که بتصویب این قانون هست این پیشنهاد

جناب آقای دکتر مهدب باجمله ای که بنده اضافه کردم با اجازه همداقبا ان و رفع هر گونه تشویش خاطری رادر اجرائی این قانون میکنم موافقت بفرمائید و از جناب آقای وزیر بهداشتی هم استدعا میکنم اگر این عرایض بنده و پیشنهاد جناب آقای دکتر مهدب را کاملاً بموقع میدانند بیانات خودشان را اینجا بفرمایند و قتیکه ما آئین نامه داشتیم قانون و نر می داشتیم خدای نکرده این بحث پیش نخواهد آمد که بدهقان صنف که هیچ نوع بستگی بسپاه بهداشت نداشت بعنوان اینکه از صنف خارج بشود رفت بسپاه بهداشت در صورتیکه مشمول قانون استخدامی پزشکی نمیشد.

منظور از سپاه بهداشت تأمین بهداشت مردم است و هر طبقه ای که برای این کار لازم باشد طبق آئین نامه معین میشود.

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر مهدب بنا اصلاحی که آقای دکتر یگانه پیشنهاد فرمودند قرائت میشود.

(شرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد منماید بندالف ماده ۱ بطریق زیر اصلاح شود:

گروه پزشکی تشکیل میشود از مشولین خدمت نظام و طیفه حائز شرایط اشتغال به حرف پزشکی و بهداشتی شامل: پزشک، دندان پزشک، داروساز، دام پزشک، مهندس بهداشت و بطور کلی کلیه مشمولین فارغ التحصیل رشته هائی که وزارت بهداشتی طبق آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید خدمات آنها را مؤثر در وظایف درمانی و بهداشتی بداند اعم از اینکه دوره های تخصصی رشته های مربوطه را دیده یا ندیده باشند. دکتر مهدب

(چند نفر از نمایندگان - بسیار خوب است.)

رئیس - آقای مهندس والا

مهندس والا - بسیار پیشنهاد خوبی است ولی اگر جناب آقای دکتر یگانه توجه بفرمائید ماده ۶ و ماده ۷ این منظور را تأمین میکنند باین معنی که وزارت بهداشتی مکلف است آئین نامه اجرائی این قانون را تهیه نموده و پس از موافقت وزارت خانه های جنگ و کشور و فرهنگ و تصویب هیأت وزیران بموقع اجرا بگذارد این البته درباره آئین نامه است اما برای بنده يك سؤالی نامفهوم مانده است و آن این است که کلیه مشمولین

میکند و بودجه بهداشت بمهده دولت است پس تفکیک فقط از آن لحاظ است ولی نمیتوان گفت که آن يك دستگاه کاملاً جداست و این يك دستگاه کاملاً جدا که با هم کار ندارند مادامی که بخواهند بخواهند با هم توجه داشته باشیم بنده خیلی معذرت میخواهم من نمی توانم يك دستگاهی بگویم مانعی ندارد کسالت تو، نومردی هم مردی من باید کاری بکنم که پس تو راحت زندگی بکنی من فکر من کنم يك طبیب نمی تواند چنین حرفی بزند پس بنا بر این باید ما با احتیاجاتی که در محل تشخیص میدهم که آیا باید در اینجا بیشتر با هم بهداشت توجه داشت یا با مردم درمان خیال میکنم این کار و طیفه این گروهها خواهد بود، و اینکه ما بیائیم و بگوئیم گروه بهداشتی جداگانه و گروه پزشکی جداگانه کار کنند این هیچ معنی ندارد. فعلاً هم کادر باندازه کافی برای این کار نداریم این يك تجربه ایست که ما میکنیم و من یقین دارم که نتیجه اش هم خیلی خوب خواهد بود اینکه با این پیشنهاد که فرمودند بنده موافقت کردم برای این بود که واقعاً هم دست ما را باز می گذارد و هم مطمئن باشید که وزارت بهداشتی مزاحم کسی نخواهد شد میخواستم تقاضا بکنم از حضور نمایندگان محترم که اگر ممکن است سعی بفرمایند که این لایحه زودتر تصویب شود که ما هم بلافاصله مشغول کار بشویم برای اینکه آن خدمتی که در نظر است انجام بدهیم و بنده از این موقعیت استفاده میکنم چون یقین دارم که در خاتمه این جلسه باید تشکر بکنم حالاً مختصراً عرض میکنم و از حضور آقایان نمایندگان محترم معذرت می خواهم بنده از آنهایی بودم که فکر میکردم با وجود مجلس نمیشود کار کرد و خیلی هم معذرت میخواهم خوشبختانه از آن روزیکه بنده چدر کمیسیون ها و چدر در مجلس اقتضای همکاری با آقایان را پیدا کردم دیدم واقعاً فکر اشتباهی میکردم خفتر راهنمایی بچامیکنند همه حسن نیت دارند پس بنا بر این بنده میخواستم تشکر بکنم و معذرت بخواهم از آن فکری که البته نگفته بودم و بزبان تیاورده بودم در اینجا باز عرض میکنم این فکر ایجاد سپاه بهداشت يك فکر تازه ای نیست این فکر را قریب دو سال پیش که بنده شرفیاب شدم حضور اعلیحضرت همایونی تذکر فرمودند ولی میدانید موضوع در مان و بهداشت خیلی گران است

اگر کار سپاه دانش زودتر شروع شد برای اینکه با خرج کمتری میشد انجام داد ولی کار بهداشت و درمان بقدری گران است که با وجودی که در آن موقع فرمودند يك همچو فکری دارند، يك چنین نیتی دارند این رادر آن موقع نتوانستیم بسپاه دانش شروع بکنیم پس این فکر تازه ای نبود فکری بود که از مدت ها قبل در مغز شخص اول مملکت بود و حالا صلاح دیدند که این فکر عملی بشود راجع بدستگاه ثابت و سیار اینجاصحبت شد البته فعلاً ثابت نیست و يك روزی هم با اینجا خواهد رسید ولی فعلاً این دستگاهها دستگاه سیار خواهد بود بعدها شاید انشاء الله بتوانیم آنها را در آنجا ثابت بکنیم راجع به بودجه اش هم باز خوشبختانه جواب داده شد بودجه این کار از محل عمران کل کشور است نه از قسمت اعتبارات وزارت بهداشتی نه حتی از محل اعتبارات عمرانی وزارت بهداشتی. پس بنا بر این از این حیث نگران نباشید و خیال میکنم که کوماک بسیار مؤثری خواهد بود بدستگاه وزارت بهداشتی راجع بموضوع آب اینجاند کوری داده شد البته این کار بهداشتی است و مهم ترین کار بهداشتی است و بنده از افتخارات دوره وزارت خود میدانم که این اداره مستقل را ایجاد کردم این اداره را متأسفانه در قیومیت يك دستگاه فرعی تر گذاشته بودند و بنده شخصیت این دستگاه را آدمم درست کردم برای اینکه میدانیم اساس بهداشت روی مهندسی آب است این است که وقتیکه آقایان صحبت میکنند میگویند مهندسی چه ربطی به پزشکی دارند این مهندسی قسمت های لوله کشی و آگورا درست میکنند و باور بفرمائید که اساس کار بهداشت روی مهندسی بهداشت است و اساس بهداشت روی ایجاد آب مشروب و ایجاد فاضل آب است و اگر این موضوع را فقط ما موفق بشویم متجاوز از شصت در صد امراض خود بخود از بین میرود این است که فرمایشاتی که آقایان فرمودند من شاید صلاح نباشد راجع همه اش جواب بدهم و ما هم در همان جهت شاید فکر میکنیم و فقط تقاضائی که میکنم این است که سعی بفرمائید این لایحه زودتر تصویب بشود مطمئن باشید که وزارت بهداشتی با حسن نیت اقدامات خودش را خواهد کرد و هر اشکالی که در کار باشد در آئین نامه ها بآن توجه کافی خواهد شد (احسن)

رئیس بنا بر این بدین دو پیشنهاد آقای دکتر مهدب با قسمت اصلاحی یکی هم پیشنهادی که آقای دکتر معتمد

وزیری در آن تبصره کرده اند رأی میگیریم، پیشنهاد آقای دکتر معتمد وزیری در تبصره این بود که (میباشد) به (نباشد) تبدیل یابد. باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد آقای دکتر مهدب با اصلاحیه آقای دکتر بگانه کردند قرائت میشود (مجدداً بشرح سابق قرائت شد) باین پیشنهاد رأی میگیریم (مهندس والا - فارغ التحصیل چی؟ فارغ التحصیل دیلمه است؟ لیسانس است دکتر است؟ فارغ التحصیل چی؟) از نظر عبارت فرهنگی اش اشکالی ندارد خانمها و آقایانی که موافقت با این پیشنهاد قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری هم از آقای مرتضوی رسیده در اصل خود ماده که بعد از کلمه «تعمیم بهداشت» کلمه «درمان» اضافه شود (یکی از نمایندگان - بسیار خوب است) رئیس - آقای وزیر بهداشتی.

وزیر بهداشتی - این موضوع را بنده در کمیسیون هم تذکره دادم همانطوریکه الان عرض کردم، بهداشت و درمان دو قسمتی است که از همدیگر قابل تفکیک نیست اینجا بهداشت بمعنی اعم است هیچ احتیاجی نیست که درمان را اضافه کنیم بنده اطمینان دارم که در موقع شروع کار بیشتر کار ما درمان خواهد بود.

رئیس - آقای مرتضوی مسترد فرمودید؟ (مرتضوی - توضیح دارم) بفرمائید.

مرتضوی - عرض کنم حضور نمایندگان محترم که با توجه باینکه يك محل خاص برای مهندسين بهداشت در خود این ماده ذکر شده است و توضیح مفصلی که جناب آقای دکتر رهنوردی برای تفکیک امر بهداشت و درمان دادند و استنباط ما از بهداشت این است که بهداشت اطلاق میشود بعملاتی که مربوط است بجلو گیری از بروز امراض بنده برای اینکه هیچگونه اشکالی نباشد فکر کردم که کلمه (درمان) هم اضافه شود (وزیر بهداشتی - کلمه درمان را بنده قبول میکنم) و چون بنده دیدم که سنت در اینجا اینطور است که آقایان وقتی فرصت بدست میآوردند در موضوعهای مخالف صحبت میکنند بنده يك تذکری راجع بهمین ماده اصلاحی داشتم که فرصت نشد.

رئیس - آن ماده تصویب شد.

مرتضوی - عرض کنم بنده فکر میکنم آن ذیل ماده اطلاق میشود بهمان قسمت که آقایان اضافه کردند یعنی دوره تخصصی را دیده باشند یا ندیده باشند اطلاق میشود بآن اشخاصیکه خدماتشان را مؤثر تشخیص بدهند در صورتیکه من فکر میکنم قانونگذار منظورش آقایان پزشکان و این قبیل جوانانند.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی کلمه درمان را قبول کردید؟

وزیر بهداشتی - بله.

رئیس - بنا بر این باین پیشنهاد هم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (عده کثیری برخاستند) تصویب شد. حالا بماده يك و قیمت القوب و تبصره اش با این اصلاحیاتی که بعمل آمد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام کردند).

ماده اول و منضماتش تصویب شد ماده دوم مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - گروه پزشکی و گروه کمک پزشکی طبق آئین نامه ای که از طرف وزارتخانه های بهداشتی - جنگ و فرهنگ تدوین خواهد شد آموزش نظامی و تعلیمات فنی را در مراکز آموزش ارتش خواهند دید و درجات مربوطه پس از پایان آموزش و موفقیت بآن اعطاء خواهد شد.

رئیس - راجع بماده دوم نظری نیست (اظهاری نشد) پیشنهادی رسیده قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای شیخ الاسلامی بشرح زیر خوانده شد):

ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم تبصره زیر به ماده ۲ اضافه شود: تبصره - در اعزام سپاهیان بهداشت استانهای مرزی و در آن استانها نیز روستاهایی که بمرکز شهر یا بخش دور تر باشد مقدم خواهد بود. شیخ الاسلامی.

(چند نفر از نمایندگان - پس بگیرند.)

رئیس - آقای شیخ الاسلامی.

شیخ الاسلامی - چرا؟ اجازه بفرمائید بنده توضیح

عرض کنم اگر آقایان موافقت نفرمودند ممکن است پس بگیریم. بنده منظورم از این پیشنهاد این بود که این لایحه مفیدی که برای تأمین بهداشت روستاها تهیه شده است البته نمیخواهم بگویم که تمام روستاهای ما را از نظر بهداشت و آن نظری که ما داریم تأمین میکند ولی یکقدم بسیار مهمی است.

البته در تأمین احتیاجات روستاها و احتیاجات تمام مملکت ما باید رعایت الاقدم فالاقدم را هم بکنیم تمام مردم روستاهای این مملکت يك نسبت احتیاجات مساوی ندارند آقایانی که در شهرستانهای مرزی و نقاط دور دست تشریف دارند توجه دارند روستاهایی است که اصلاً ارتباطی با شهرها ندارند هیچوجه از دوایر درمان و بهداشت اصلاً بهره ای تابحال نبرده اند باز در نزدیک شهرها يك روستاهایی است که بعلت ارتباط با شهرها وجود دارد اگر مرخص داشته باشند میتوانند بشهرها بیایند و مرخص را بشهر برسانند و يك استفاده ای از وسائل بهداشتی که در شهرها یا بخشها هست بکنند بنده این پیشنهاد را از این جهت تقدیم کردم که چون به همه روستاها در آن واحد نمیتوانند پزشک بفرستند مسلماً همانطوری که جناب آقای وزیر بهداشتی فرمودند يك تعداد محدودی هستند از سپاهیان بهداشت که سال اول يك عده از روستاها میرسد انشاء الله در سالهای بعد بیشتر میشود و گسترش پیدا میکند بنده منظورم این بود که این گسترش بهداشتی مبدائی مرکز نباشد یعنی از تهران شروع نشود و از مرکز گسترش پیدا نکند بلکه از مرزها شروع بشود و بعد داخل مملکت گسترش پیدا کند و در داخل استانها هم آن دهاتی که فاصله اش با مرکز استان بیشتر است و دورتر است و دسترسی به شهر ندارند در درجه اول آنها مقدم باشند بعد از رفع احتیاجات آنها روستاهایی که در اطراف شهرها هستند و در داخل و مرکز مملکت هستند استفاده بکنند و الا همه مساوی هستند بنظر من (صحیح است).

رئیس - آقای وزیر بهداشتی.

وزیر بهداشتی - بنده چندین دفعه حضور نمایندگان محترم متذکر شدم که يك اشکالاتی را در آئین نامه میشود درست کرد و اگر خیلی علاقه هم باین نظر نشان داده بشود باز باید در آئین نامه باشد ولی اساساً وظیفه وزارت بهداشتی این است که از آن نقاط شروع بکند این کار جزء برنامه

تسوم وزارت بهداشتی است و بنده فکر میکنم احتیاج باین پیشنهاد نباشد و خواهش میکنم از نماینده محترم که پیشنهادشان را پس بگیرند چون اساساً این کار جزء برنامه ما است و ما از سپاه بهداشت بیشتر استفاده مان برای همین مناطق خواهد بود از این قسمت مطمئن باشید در آئین نامه هم باین موضوع توجه خواهد شد.

رئیس - آقای شیخ الاسلامی.

شیخ الاسلامی - چون فرمودند در آئین نامه توجه خواهد شد بنده پس میگیرم.

رئیس - چون آقای شیخ الاسلامی پیشنهادشان را پس گرفتند بماده دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد. ماده سوم مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - اعطای هر گونه پروانه اشتغال بکار و گواهی تخصصی و هم چنین اجازه خروج از کشور جهت طی دوره های تخصصی و ب تکمیل اطلاعات علمی برای مشمولین گروه پزشکی موقوف بود مگر با کسب معافیت مشروط که شرایط آن ضمن آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - آقای مهندس صائبی پیشنهادی داده اند قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد مینمایم که در ماده ۳ لایحه تشکیل سپاه بهداشت بعوض (معافیت مشروط) (معافیت موقت) نوشته شود. مهندس صائبی.

رئیس - آقای مهندس صائبی.

مهندس صائبی - بنام خدا. همه ما معتقدیم که یکی از قدمهای مؤثر که بنا بر اراده شاهنشاه محبوب و ملت دوست در راه رفاه اکثریت مردم تشریف یعنی روستائیان و ده نشینان برداشته شده است تشکیل سپاه بهداشت میباشد ما مهندسين کشاورزی که بنا بر فرفروغ خودشان بیشتر بار روستاها سروکار داریم این اقدام خطیر شاهانه را یکی از ارکان کاخ زیبای آیین نوین میدانیم عرض بنده در مورد این پیشنهادی است که داده ام عرض کنم اساس این قانون بر این است که کلیه آقایان پزشکان که از مدرسه فارغ -

التحصیل میشوند باید بجای خدمت مقدس نظام وظیفه بخدمت مقدس سپاه بهداشت اعزام بشوند در این ماده استثنائی قائل شده اند برای آقایانی که قصد دارند دوره تخصصی خودشان را طی کنند. و معافیت اصولاً دو قسم است یا معافیت دائم بکسی میدهند یا معافیت موقت بندهم از معافیت مشروط چیزی مفهوم نشد اگر جناب آقای وزیر بهداشت توضیح بفرمایند که از معافیت مشروط منظور چیست اساس بر این است که کلیه آقایانی که فارغ التحصیل میشوند یا دوره تخصصی می بینند باید بخدمت مقدس سپاه بهداشت بروند چون ما از آئین نامه هم اطلاعی نداریم که در آئین نامه چه چیزی نوشته میشود ولی اصولاً معافیت بنظر بنده دو جور است یا اشخاصی که معاف دائم هستند که ما اینکه در نظام وظیفه هم هست يك كسى يك عضو ناقص است و معاف دائم میشود یا اینکه معاف موقت به يك مدهای میدهند که تحصیلاتشان را تمام کنند بعد از اینکه بمملکت برگشتند خدمت خودشان را انجام بدهند بنده دیگر عرضی ندارم.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید

وزیر بهداشتی - معافیت مشروط فکر میکنم موقت را هم جزو مشروط است. معافیت مشروط که گفته شده ممکن است معافیت موقت بهش بدهیم ممکن است يك دلایلی معافیت دائم هم بشود بنا بر این در قانون نوشته شده معافیت مشروط این دلایلی نیست که هر کس را موقتاً معافش کردند این خدمت را انجام ندهد. ممکن است البته در کار دانشگاه يك كسى استاد باری و دانشاری و تمام این مراحل را طی کند و واقعاً بوجودش هم در دانشگاه احتیاج باشد این شخص ممکن است معاف دائم بشود ولی معاف مشروط که ما میگوئیم یعنی ممکن است معافیت موقت جزو مشروط باشد معافیت دائم هم جزو مشروط باشد اینست که از این لحاظ نگران نباشید و البته اینهم در آئین نامه تصریح خواهد شد.

مهندس صائبی - بنده با معافیت دائم مخالفم و باید تمام کسانی که فارغ التحصیل میشوند آنها بروند خدمت سپاه بهداشت چون معافیت دائم از نظر نظام برای کسی است که نقص بدنی دارد نمیتواند برود درجا بزنند یا کفیل است ولی پزشک میتواند برود در يك شهری بنشیند و لوا اینکه خدای نکرده نقص بدنی هم داشته باشد و خدمت بکنند بمرم (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه موافقید که بزرگان پناه توضیحی میخواستم بدهم) آقای دکتر کیان بفرمائید **مخبر کمیسیون بهداشتی -** مثل اینکه نماینده محترم توجه نفرمودند اصولاً اینجا موضوع معافیت از نظام وظیفه نیست اینکه کمیسیون نظام وظیفه نیست معافیت از این است که بلافاصله بخارج اعزام بشود یا نشود (يكی از نمایندگان - از نظام وظیفه معاف نمیشوند؟) اصلاً این بحث در بین نیست که معاف بشوند یا نشوند.

رئیس - آقای مهندس صائبی

مهندس صائبی - پیشنهادم را پس گرفتیم

رئیس - دو تا پیشنهاد دیگر هم در این زمینه رسیده است قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم از دنباله کلمه معافیت کلمه مشروط حذف گردد. مصطفوی

رئیس - دکتر کیان بفرمائید

مخبر کمیسیون بهداشتی - همانطور که جناب آقای

وزیر بهداشتی تذکر فرمودند معافیت مشروط مربوط به احتیاجاتی است که لدی الاقضاء دانشگاه پیدا کند و یا قوانینی که قبلاً در همین مجلس تصویب شده است رعایت بشود مثلاً برای اعزام محصل به اروپا يك قوانینی تصویب رسیده که حائزین رتبه های اول دانشکده ها را بخارج اعزام بدارند و این معافیت مشروط ناظر بهمین موارد است و مواردی که در آئین نامه مربوطه پیش بینی خواهد شد

مصطفوی نائینی - بنده پیشنهادم را پس گرفتیم

رئیس - پیشنهاد آقای مهندس برومند قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد منیما بد جمله زیر به سطر چهارم ماده ۳ بعد از عبارت کسب معافیت مشروط اضافه شود (و افراد مازاد بر احتیاج) مهندس علی برومند

رئیس - آقای مهندس برومند

مهندس برومند - در ماده ۳ ذکر شده است (اعطای هر گونه پروانه اشتغال بکار و گواهی تخصصی و همچنین اجازه خروج از کشور جهت طی دوره های تخصصی و یا تکمیلی اطلاعات علمی برای مشمولین گروه پزشکی موقوف به طی خدمت وظیفه در دوره گروه پزشکی خواهد بود مگر با کسب معافیت مشروط) ممکن است تعداد افرادی که

و اجد شرایط هستند برای اشتغال در سپاه بهداشت زیادتر باشد فرض بفرمائید در يك سال ده هزار نفر باشد و تعداد افرادی که مورد احتیاج وزارت بهداشتی است سه هزار نفر باشد بنا بر این هفت هزار نفر از آنها نمیتوانند پروانه اشتغال بکار بگیرند و نمیتوانند بخارج بروند برای تحصیل دوره تخصصی (يكی از نمایندگان - آئین نامه روشن میکنند) آئین نامه برای معافیت مشروط است بنده پیشنهاد کردم که بعد از معافیت مشروط اضافه شود (و افراد مازاد بر احتیاج).

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید

وزیر بهداشتی - بنده خیلی خوشوقت میشدم و واقعاً مایه آنجا برسیم که يك روزی هفت هزار پزشک داوطلب بشوند برای سپاه بهداشت ولی فعلاً صحبت این موضوع نیست اینجا ما معافیت مشروط نوشتیم و در اطرافش هم بنده توضیح دادم که منظور چیست و مانعی نخواهم برای همیشه معاف باشند مگر آنهایی که واقعاً در دانشگاه شخصیت خودشان را طوری نشان میدهند و طوری بوجودشان احتیاج باشد که هیچوقت بر اغشان نیروی ملی در يك قسمتهائی دیگر ممکن است موقتاً موافقت بشود بروند تحصیلاتشان را تکمیل بکنند در صورتیکه صلاح باشد مثال هم زیاد است که میشود زد. ولی بنظر بنده این معافیت مشروط را تقاضا میکنم که حذفش نکنید دست ما را باز بگذارید (مهندس برومند - حذف نشده مازاد را عرض کرده) این موضوع اصلاً مطرح نیست معافیت مشروط را قبول بفرمائید خیلی خوب است

رئیس - آقای مهندس برومند پیشنهادتان را پس گرفتید. (مهندس برومند - بلی) پیشنهاد آقای صادق احمدی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد منیما بد بمنظور ارشاد افراد سپاه بهداشت و استفاده از اطلاعات طبائی که شخصاً داوطلب انجام خدمتی در سپاه بهداشت هستند وزارت بهداشتی آئین نامه ای تنظیم و طرق استفاده از وجود این اطباء و تشویق آنها را پیش بینی نماید. صادق احمدی.

رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید

صادق احمدی - عرض کنم بنده تردیدی ندارم در اینموقع که لایحه سپاه بهداشت مورد تصویب مجلسین قرار میگردد هر کس سهم خودش و هر ایرانی وطن پرستی دلش میخواهد در اجرای این لایحه مفید سهمی داشته باشد

بالاخص صنف اطباء که در اینجا در واقع میشود گفت مسئولیت بیشتری دارند و مخصوصاً تمایل بیشتری بخدمت بمرم. بنده قبلاً فکر کردم که پیشنهاد کنم هر طبیبی در سال یکماه در سپاه بهداشت خدمت بکنند ولی دیدم که ممکن است این پیشنهاد زیاد مطلوب نباشد وعده ای از آقایان اطباء برایشان شاق باشد لذا آن پیشنهاد را نکردم ولی پیشنهاد کردم اطبائی که مایل باشند در این خدمت سهیم باشند وزارت بهداشتی از وجودشان استفاده کند و آنها را تشویق بکنند و برای آنها امتیازاتی قایل بشوند فرض بفرمائید که در شهر اگر مانده یا در اهواز اطبائی هستند که حاضر برای این کار هستند از اطلاعاتشان استفاده بکنند و داوطلبانه ۱۵ روز این سپاهیان بهداشت را ارشاد بکنند و بنده در پیشنهادم نگفتم که حتماً بروند در ده چون لازم نیست بروند در ده سپاه بهداشت را ارشاد بکنند آقایان قبول بفرمایند که پزشکی که الان از دانشکده بیرون میآید نمیتواند برود در ده جز احی بکند یا دست باقدمات دیگری بزند ولی در حال این آقایان اطباء که سابقه بیشتری دارند و معارست بیشتری دارند نمیتوانند این سپاهیان بهداشت را ارشاد کنند در انضامی بکنند و عنداللزوم اگر فرض بفرمائید در سال ده روز يك طبیب در يك دهی که ۱۰ یا ۱۵ فرسخ فاصله با شهر دارد برود سر کشی کند این چه اجزای دارد بنده تصور میکنم که خود آقایان اطباء این قسمت موافق باشند بخصوص که بنده با این نحو که در پیشنهادم نوشتم کلیه اطباء خودشان رضایت داشته باشند

و موجبات تشویقشان هم فراهم شود، مدال افتخاری هم بهشان بدهند و بهر طریق که لازم باشد این افراد را تشویقشان بکنند که این افراد هم کمک بکنند و الا با این همه مذاکرانی که شد در سال اول اگر سه هزار نفر هم باشند ۶۰۰۰ هزار دهائی که در نقاط دور افتاده داریم با این عده باین زود بها کافی و وافی بمقصود نخواهد بود و مردم استفاده زیاد نمی کنند. اینجا بحث شد که از لیسانسیه های فیزیك و شیمی در سپاه بهداشت استفاده شود در صورتیکه از وجود آقایان اطباء بیشتر استفاده میشود.

یغمائی کیهان - بسن مبارکشان قسم پنجاه سال است که نرفته اند بازم نخواهند رفت.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید

وزیر بهداشتی - عرض کنم شمایقین داشته باشید

که اگر چنین داوطلبانی پیدا شدند وزارت بهداشتی کاملاً استقبال خواهد کرد ولی فرمایشی که فرمودند ۵۰ ساله است نرفته اند و حالاً هم نخواهند رفت اینجانبند در امجور کرد یک توضیح مختصری بدهم خیلی هم معذرت میخواهم اگر از بر نامه خارج باشد ما خیلی عادت کردیم از پزشک تنقید کنیم و باید فهمید که آیا صحیح است یا صحیح نیست و اینکار منطقی دارد و باید دارد بنده مجبورم مختصری از زندگی یک پزشک را برای آقایان اینجا عرض کنم یک پزشک وقتیکه وارد کار بر طبابتش میشود سی سال از عمرش می رود این را هیچکس در نظر نمیگیرد و بعضی اوقات اگر بخواهد دوره تخصصی را بگذراند سی و پنج سال و بعد همین پزشک می آید وزارت بهداشتی می خواهد استخدام شود بنده بهش میگویم ماهی ۴۸۰ تومان به تو میدهم زن هم داری بچه هم داری هر چه هم داری بد جهنم خیلی معذرت میخواهم پس ما از اول به پزشک کمک نکردیم ما از پزشک توقع خیلی زیاد داریم بدون اینکه آن پزشک را بشرفرض کنیم که او هم حق حیات داشته باشد اینها یک حقایق است که عرض میکنم منظورم دفاع از صنف نیست منظورم دفاع از حق و حقیقت است یک پزشک مثل تمام افراد این مملکت یک فرد این جامعه است و غالباً مبینم اشاره به فساد این جامعه میشود بنده به جرات میتوانم قسم بخورم اگر فساد هم هست در این صنف کمتر است چرا نسبت به یک پزشک مردم اینقدر بدبین هستند و از پزشک توقع زیادی دارند برای اینکه آن موقعیکه به پزشک مراجعه میکنند در یک وضع روحی خاصی هستند یعنی فکر میکنند که بچه اش تلف میشود یا خودش دل در درد دارد و سر درد شدید دارد یا کوچکترین ناامی ن ناراحت میشود اینست که این را هیچوقت فراموش نمیکنند و بهمین دلیل است که نسبت به طبیب بدبین میشود و چون توقع زیاد دارد این موضوع را فراموش نمیکنند اینست که بنده عرض کردم نمیخواهم دفاع بکنم ممکن است در این صنف بدهم پیدا بشود در هر صنفی هست ولی مطمئن باشید که ما اگر از راه منطقی وارد بشویم اصلاح هر صنفی البته و بخصوص صنف پزشکی آسان است بنده در مسافرت هائی که کردم در کردستان یکی از اطبائی که عرض کردم ۶۵۰ تومان بهش حقوق میدادیم یک منزلی اجاره کرده بود به ۲۵۰ تومان باور کنید مثل یک طولیله بود و باید زن و بچه اش هم در آنجا زندگی کنند این بود که از آن موقع بنده تصمیم گرفتم جزو

بر نامه های ساختمانی وزارت بهداشتی در درجه اول خانه برای پزشک ساخته بشود (احسن) تا این وضع اصلاح نشود کار ما اصلاح نمیشود یعنی با قوانین شدید نمی توانیم جامعه را اصلاح بکنیم یک راه اساسی و منطقی دارد یعنی باید زندگی طبیب را تأمین بکنیم بنده به شما قول میدهم که طبیب به وظیفه اش عمل بکند و دنبال مطالعه باشد و هر روز خودش را با علمای که دائماً در تغییر است تطبیق بدهد و بنده بیش از این نمیخواهم مزاحم بشوم ولی چون اینجا مطرح شد و غالباً حمله میشود به پزشک خواستم بگویم که این حمله هائست به صنف پزشک یک قدری بی لطفی است.

رئیس - آقای مهندس والا - بنده هم میخواستم در این زمینه صحبت بکنم.

رئیس - آقای فولادوند - بایشهاد موافقت؟

فولادوند - بنده با کمال خجالت مخالفم.

رئیس - بفرمائید.

فولادوند - عرض همکاران محترم میرسانم که علت مخالفت بنده یکی برای تسریع تصویب لایحه است یکی هم بنده باتمام حسن نیتی که در پیشنهاد جناب آقای صادق احمدی احساس میکنم اصولاً وزارت بهداشتی یا هیچ وزارت خانه ای مانع از این نمیشود و خیلی هم استقبال می کنند از این که طبیبی بخواهد بیاید و خودش داوطلبانه در کار خیر خدمت به میهن و مردم مملکت دخالت بکند و خدمت بکند فقط اینجا یک احتمال شاید ضعیف پیش بیاید و آن اینست که طبیبی تصمیم بگیرد که خدمتی بکند در سپاه بهداشت و بعد بگوید جناب آقای دکتر ریاحی لطفاً به بنده جیب بدهید، ترس بدهید رادیو گرافی بدهید، آمبولانس بدهید ممکن است نداشته باشند و این را شرط بکنند و یک راه قانونی برای این طبیب محترم باز کنند و وجود منطبق با عدم وجود منطبق در هر رشته و صنفی هست و البته اطبائی محترم مملکت و بهداشت ها وقت اضافی دارند وقت اضافه کاری دارند و وسائلش را دارند خوب خودش می رود و میکند شاید یک طبیبی باشد که در اثر هجومی که بمرض و با اصطلاح آلودگی در این مملکت داریم ایشان هم به پیروی از منویات ملوکانه و برای خدمت بهمین خودش ترتیبی بدهد خودش برود

شش ماه خدمت بکنند یا بعد از ظهر هاتمام وقت خدمت بکنند یا برود در نقاط دور دست و هیچ کس مانع او نیست و این یک عملی است داوطلبانه و با گنجاندن این جمله در لایحه که توسط همکار عزیزمان پیشنهاد شده ما تقریباً یک وظیفه ای هم میزید بر وظیفه سنگینی که وزارت بهداشتی بدوش گرفته است بگذاریم که یک خورده ای اجرای این امر ممکن است بتأخیر هائی دچار بکند اینست که بنده با کمال احترام از جناب آقای صادق احمدی تمنا میکنم اگر میان داری پیشنهاد خودشان را پس بگیرند.

رئیس - آقای صادق احمدی

صادق احمدی - استدعا میکنم که رأی بگیرید چون بنده مصرعتم در این پیشنهاد منصور - بنده استدعا میکنم که پس بگیرند.

صادق احمدی - پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر جعفری قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۱۳ اضافه شود:

تبصره - تعداد این قبیل معافیت هادر دوره از صدی ده مشمولین سپاه بهداشت تجاوز نخواهد کرد. دکتر جعفری

رئیس - آقای دکتر جعفری بفرمائید.

دکتر جعفری - بنده اصولاً با این معافیتی که در لایحه ذکر شده مخالف بودم قبلاً هم که این لایحه در کمیسیون مطرح شد عدلت مخالفتم را هم ذکر کردم جناب آقای وزیر بهداشتی جهت ذکر این معافیت بفرمودند یا مطلبی که ایشان عنوان نمودند بنده هم قبول کردم که این معافیت باید باشد البته باید طوری باشد که اساس لایحه را ازین نبرد و با این توهم ایجاد بشود که افرادی داوطلب بشوند برای دیدن تخصص یا جهات دیگر از این معافیت استفاده بکنند و بعنوان سپاهیان بهداشت به روستاها بروند اینست که بنده پیشنهاد کردم این معافیت محدود باشد و همه نتوانند از این معافیت استفاده کنند که نتیجتاً کسی بخدمت نرود. با خود جناب آقای دکتر ریاحی هم که بنده صحبت کردم ایشان هم فکر نمیکنم با اصل محدودیت مخالف باشند بنده از حضورشان استدعا میکنم که این پیشنهاد را بپذیرند و اگر نظری داشته باشند بفرمایند.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.

وزیر بهداشتی - بنده فعلاً نمی توانم یک پورسانت سازی را راجع به معافیتها قبول بکنم بازم عرض کردم توی همین ماده ما صحبت از آئین نامه کردیم تمام این کارها را آئین نامه حل خواهد کرد اجازه بفرمائید ما را ببینید (صحیح است) ما خودمان یک روزی تشخیص میدهم که آیا ۱۰ درصد یا ۲۰ درصد یا ۲۵ درصد میتوانیم معافیت بدهیم (دکتر جعفری - پیشنهادم را پس گرفتیم.)

رئیس - یک پیشنهاد اصلاح عبارتی است از طرف آقای مجید محسنی که قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم کلمه استخدام قبل از اشتغال اضافه شود. مجید محسنی.

(عده ای از نمایندگان - پس گرفتند.)

رئیس - آقای مجید محسنی بفرمائید توضیح بدهید.

مجید محسنی - بنده پیشنهادم را پس گرفتم چون همه آقایان میگویند که پس بگیر (خنده نمایندگان)

رئیس - بنابراین دیگر پیشنهادی در ماده سه نیست به ماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه با این ماده موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهار قرائت می شود. (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴ - هزینه های مربوط با اجرای این قانون شرح زیر تأمین خواهد شد:

الف - در دوره آموزش:

۱- حقوق و مزایای کادر آموزش نظامی از بودجه وزارت جنگ تأمین میگردد.

۲- مراکز آموزش نظامی مورد نیاز گروه پزشکی از طرف وزارت جنگ تأمین و برای مدت دوره آموزش در اختیار وزارت بهداشتی گذارده میشود و چنانچه آماده برای استفاده نباشد وزارت بهداشتی هزینه معجز نمودن آن مراکز و مخارج دوره آموزش گروه پزشکی را از اعتبارات عمرانی کشور تأمین خواهد نمود.

ب- پیش از پایان مدت آموزش نظامی کلیه حقوق و مزایای افراد گروه پزشکی و هر نوع هزینه دیگر مربوط به آنان از قبیل وسائل نقلیه - لوازم فنی - دارو و غیره از اعتبارات عمرانی کشور که در اختیار وزارت بهداشتی گذارده خواهد شد تأمین و پرداخت میشود.

رئیس - پیشنهادی که رسیده قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
ریاست معظم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید که در ماده ۴ لایحه اصلاحات زیر
بعمل آید:
۱- در بند ۲ از قسمت (الف) کلمه « مدت » حذف
گردد.
۲- قسمت اخیر بند مزبور بصورت زیر در آید:
دولت هزینه تجهیز نمودن آن مراکز و مخارج دوره
آموزشی گروه پزشکی را از اعتبارات عمرانی کشور تأمین
و در اختیار وزارت جنگ خواهد گذاشت.
۳- بند ب ماده مزبور بصورت زیر اصلاح شود.
ب- پس از پایان مدت آموزش نظامی کلیه حقوق و
مزایای افراد گروه پزشکی و هر نوع هزینه مربوط دیگر
از قبیل هزینه وسائل نقلیه - خرید لوازم فنی - دارو و غیره
از اعتبارات عمرانی کشور که در اختیار وزارت بهداشت
گذارد خواهد شد تأمین و پرداخت میشود. دکتر معتمد
وزیری

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیری بفرمائید.
دکتر معتمد وزیری - این دوشه موردی که بنده
پیشنهاد کردم در حقیقت اصلاح عبارتی است و بهیچوجه
تغییر کلی در موضوع داده نشده است پیشنهاد اولی این بود
که نوشته است برای (مدت دوره آموزشی) پیشنهاد کردم
که مدت نمیخواهد چون دوره (مدت) درش مستتر است شاید
هم اشتباه چایی باشد این بود که پیشنهاد کردم کلمه مدت
حذف شود. دیگر اینکه در همین بند ۲ یک قسمت با توجه
باینکه با اصطلاح (در اختیار وزارت جنگ خواهد گذاشت)
در پراکنش بود و بعد معلوم نبود که در حقیقت بجه صورتی این
هزینهها باید تأمین شود بنده پیشنهاد کردم دولت این
هزینهها را یعنی هزینه مجهز کردن مراکز آموزشی را
تأمین بکند از محل اعتبارات عمرانی و در اختیار وزارت
جنگ قرار بدهد و لایحه بصورتیکه چاپ شده در حقیقت
مسئول معلوم نبود بنده در اینجا فکر کردم که چون مراکز
آموزش نظامی است موضوع در بند ۲ بنا بر این بایستی مجهز
کردنش هم بمهده وزارت جنگ باشد و اعتبارش هم در

وزیر بهداشتی - همین صورتی که هست.
رئیس - پیشنهادتان را پس گرفتید؟
دکتر معتمد وزیری - بجای کلمه دولت وزارت
بهداری باشد.
رئیس - بنا بر این به پیشنهاد آقای دکتر معتمد
وزیری یکی یکی رأی میگیریم قسمت اول قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
۱- در بند ۲ از قسمت (الف) کلمه « مدت » حذف
گردد.
رئیس - خانها و آقایانیکه با این قسمت پیشنهاد
موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. قسمت
دوم قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
۲- قسمت اخیر بند مزبور بصورت زیر در آید.
وزارت بهداشتی هزینه تجهیز نمودن آن مراکز و مخارج
دوره آموزش گروه پزشکی را از اعتبارات عمرانی
کشور تأمین و در اختیار وزارت جنگ خواهد گذاشت.
رئیس - عین عبارت لایحه است قسمت سوم قرائت
میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
۳- بند ب ماده مزبور بصورت زیر اصلاح شود:
ب- پس از پایان مدت آموزش نظامی کلیه حقوق و
مزایای افراد گروه پزشکی و هر نوع هزینه مربوط دیگر
از قبیل هزینه وسائل نقلیه - خرید لوازم فنی - دارو و غیره
از اعتبارات عمرانی کشور که در اختیار وزارت بهداشتی
گذارد خواهد شد تأمین و پرداخت میشود.
رئیس - آقای دکتر خوشبین بفرمائید.
دکتر خوشبین - در اینجا تنها تغییری که داده
شده است عبارتست از اینکه کلمه (دیگر) رفته بعد از
کلمه مربوطه و بنده تصور میکنم که این چیزی که در خود
لایحه دولت است از لحاظ سیاق فارسی خیلی سلیس تر است و
هر نوع هزینه دیگر مربوط به آنان را اگر برداشته و
بگوئیم هر نوع هزینه مربوط دیگر اصلاً درست در نماید
و همین عبارتی که هست وافی بمقصود است (صحیح است)
رئیس - آقای معتمد وزیری این قسمت را پس
میگیرید؟

دکتر معتمد وزیری - پس گرفتیم.
رئیس - پیشنهاد آقای مصطفوی نائینی قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میکنم در بند ۲ ماده ۴ پس از کلمه مخارج
دوره پزشکی عبارت (و کمک پزشکی) اضافه شود.
مصطفوی نائینی
رئیس - آقای مصطفوی نائینی بفرمائید.
مصطفوی نائینی - بنده خیال کردم جناب آقای
وزیر بهداشتی فراموش فرموده اند بنده یادآوری کردم که
کلمه کمک پزشکی باشد تادستان باز باشد اگر خودشان
موافق نباشند پس میگیرم.
وزیر بهداشتی - بنده موافق نیستم.
مصطفوی نائینی - پس گرفتیم.
رئیس - پیشنهاد دیگری آقای معتمدی داده اند.
قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید سطر آخر بند ۲ از بخش الف ماده
۴ بشرح زیر اصلاح شود:
از اعتبارات عمرانی کشور تأمین نمودن در اختیار
وزارت جنگ خواهد گذاشت. معتمدی
(عده ای از نمایندگان - پس گرفتند.)
رئیس - آقای معتمدی پس گرفتید؟
معتمدی - ملاحظه بفرمائید اینجا نوشته شده از
اعتبارات عمرانی کشور مابین یک پراکنش گذاشته شده (و
در اختیار وزارت جنگ خواهد گذاشت)
رئیس - آن پراکنش برداشته شد. پس گرفتید؟
(معتمدی - بله) پیشنهاد آقای مرتضوی قرائت
میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید که در بند ۲ از بخش الف ماده ۴
بعد از کلمه گروه پزشکی جمله (و کمک پزشکی) که بر اثر
تعلیمات مخصوص ایجاد میشود) اضافه گردد. مرتضوی
رئیس - آقای مرتضوی بفرمائید.

مر ترضوی - بنده با احترام از ایشان اجازه میگیرم که یک توضیحی عرض کنم حضورتان در ماده اول آنجا وقتی که سپاه بهداشت را توضیح میدهد این را متشکل از دو جزء کرده یکی گروه پزشکی و یک گروه کمک پزشکی بنده در طی ماده های بعدی گذریدم هم جدا این کمک پزشکی را فراموش کرده اند در صورتیکه این گروه کمک پزشکی سپاهیان دانش هستند که خدماتی انجام میدهند ما بایستی احترام بیشتری قایل بشویم اما در اینجا که قضیه تأمین مخارج است باز توجه شده است مخارج دوره آموزش گروه پزشکی بنده فکر میکنم که این گروه کمک پزشکی که سپاهیان دانش هستند یعنی در بیمارها اینها در موقعیکه باک تعلیمات بهداشتی میگیرند بنده احساس میکنم که یک مخارج جدیدی و یک مطالب جدیدی بوی ایشان عنوان میشود که ایجاد مخارج میکند و مگر آن مخارج تأمین نشود دست شمارامی بندد و گمان نمیکنم از اضافه کردن این جمله اگر منفعتی نبرید قطعاً زیانی نخواهید کرد.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.

وزیر بهداشتی - زیاد روی این موضوع صحبت کرده ام گروه کمک پزشکی همان سپاهیان دانش هستند مخارجشان هم قبلاً پیش بینی شده است و اگر بعدها اشکالی پیش بیاید از هزراهی که ممکن باشد تأمین خواهد شد و فکر میکنم ما احترامشان را هم خیلی داریم و هیچ بی احترامی هم نشده ولی چون لزومی نداشته اسم برده شود در اینجا اسم برده نشده است.

مر ترضوی - پیشنهاد رئیس گرفتم.

رئیس - آقای شیخ الاسلامی هم پیشنهاد کرده اند که کلمه مربوطه تبدیل شود به مربوط اشکالی ندارد بنابراین چون پیشنهاد دیگری نیست به ماده چهار و قسمتهای مختلفش رأی میگیریم. خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنج قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - خدمت افراد سپاه بهداشت در تمام مدت خدمت بمنزله خدمت در نیروهای مسلح شاهنشاهی و جزو خدمت زیر پرچم محسوب میشود نامبردگان از لحاظ انضباطی و کیفری تابع قوانین و مقررات ارتش راجع به افسران و درجه داران و دانشجویان و دانش آموزان و وظیفه

بوده و از لحاظ لنجم خدمات بهداشتی تابع مقررات وزارت بهداشتی خواهند بود.

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیرری پیشنهادی داده اند که قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود که در جمله آخر ماده ۵ لایحه کلمه (قوانین) نیز اضافه شود و جمله مزبور بصورت زیر در آید:

"تابع قوانین و مقررات وزارت بهداشتی خواهند بود"

دکتر معتمد وزیرری.

وزیر بهداشتی - مانعی ندارد.

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیرری بفرمائید.

دکتر معتمد وزیرری - بنده با توجه به اهمیتی که این لایحه دارد فکر میکنم باید در حوضه بخرج داد و با کمال علاقمندی هر اصلاحی که لازم است در آن بکنیم اینکده خیلی سریع کار انجام بشود خوبست برای اینکه ارزش و اهمیت این لایحه خیلی زیاد است عجله موردی ندارم در اینجا نوشته شده است از لحاظ خدمات بهداشتی تابع مقررات وزارت بهداشتی خواهند بود مقررات وزارت بهداشتی همین آئین نامه هائی است که وزارت بهداشتی در حدود صلاحیت خودش در داخل وزارت بهداشتی تهیه و تنظیم میکند و مفهوم مخالفی هم دارد که بنده فکر کرده ام منظور یکدرد و سطر بالاترش نوشته شده نامبردگان از لحاظ انضباطی تابع مقررات و قوانین ارتش راجع به افسران و درجه داران هستند و وقتی بحث خدمات بهداشتی است باید همان روال تعقیب شود یعنی در اینجا هم بنویسیم که تابع قوانین و مقررات وزارت بهداشتی هستند.

وزیر بهداشتی - بنده موافقم.

رئیس - به پیشنهاد آقای دکتر معتمد وزیرری رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهادی از آقای معتمدی رسیده که قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهادی منماید تبصره زیر به ماده ۵ اضافه شود:

تبصره - افراد گروه پزشکی که تمام مدت خدمت سپاهی بهداشت خود را در حوزة فرمانداری کس بنا در و جزایر جنوب و بلوچستان انجام دهند پس از خاتمه خدمت مذکور حق طبابت در مرکز را خواهند داشت معتمدی

(عده ای از نمایندگان - تمشود آقا. پس گرفتند)

رئیس - آقای معتمدی بفرمائید.

معتمدی - مناطق روستائی از کسلا ب دره تهران و از کسلا و لویزان و اوشان و فشم شروع میشود به بلوچستان و سیستان و بنادر جنوب خاتمه پیدا می کند (یعنائی کیهان - و کلات نادری) و کلات نادری از فردا بقید فرعه اشخاصی را میفرستند به اینجاها برای آن کسی که می رود در بنادر جنوب با آب شور یا تلخ و با نداشتن میوه و نان زندگی میکند با آن کسی که در لویزان و اوشان و فشم زندگی میکند می خواهید فرقی قائل نشوید آقا با کاری بکنید این پزشکی که ۲۰ سال عمرش را در دانشگاهها صرف کرده زحمت کشیده برود در آن جاهای بنادب و هوام زندگی بکند یک امتیازی هم قائل بشوید (یک نفر از نمایندگان - انتخاب بطریق فرعه) قید فرعه درست است ولی بین آن آقائی که با فرعه انتخاب میشود می رود آنجا آب شور هم گیرش نمی آید بخورد با آن آقائی که می رود در بلاق فشم زندگی میکند نمی خواهد فرقی قائل بشوید، بنابراین بنده پیشنهاد کردم چون مقرراتی هست برای اطباء که دو سال بایستی خارج از مرز کنندگی کنند و کار کنند و بعد بیایند در تهران طبابت کنند پیشنهاد کردم کسانی که در نقاط بدآب و هوای جنوب مثل بندر بوشهر و بندر عباس و سیستان و بلوچستان که هیچ طبیبی بآن نقاط نمی رود و اگر انتخاب بقید فرعه باشد شما اطمینان میدهم با آنجاها بانثبث و توسل نروند لااقل باید این دلخوشی وجود داشته باشد آنهاست که در آنجاها خدمت سپاه بهداشت را انجام میدهند بعد از دو سال که بر میگردند بتوانند در تهران طبابت کنند، این نظر بنده بود اگر جناب آقای وزیر بهداشتی قبول کنند کومکی است بآن کسانی که آنجاها خدمت میکنند اگر قبول نکنید مو کول بنظر مجلس میکنم.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.

وزیر بهداشتی - مستأسفانه آن قدر راه برای آمدن به مرکز هست که اجازه ندهید آقایان این یک راه را هم بر آنها ای دیگر اضافه کنیم (صحیح است) البته مادر قانون استخدام پزشکان یک مزایائی برای اشخاصی که بنقاط بدآب و هوا میروند داریم و باید سعی

کنیم در آئین نامه یک مزایائی به این اشخاص که باین نقاط میروند بدیم و اگر تنها راه فرعه باشد باز فرعه تکلیفش را تعیین کرده یک مزایائی بهش داده خواهد شد و با و تعلق خواهد گرفت.

رئیس - آقای معتمدی بفرمائید.

معتمدی - اگر در آئین نامه یک مزایائی برای این طبقه قائل بشوند بنده پیشنهادم را پس میگیرم.

رئیس - بنابراین چون پیشنهاد دیگری در ماده پنجم نرسیده است، خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ماده ششم قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۶ - وزارتخانه ها و سایر مؤسسات دولتی موکلفند در صورت تساوی شرایط در درجه اول احتیاجات استخدامی خود را از بین اشخاصی که در سپاه بهداشت خدمت کرده باشند تأمین نمایند.

رئیس - چون در این ماده پیشنهادی نرسیده است بنابراین خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ماده هفتم قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - وزارت بهداشتی مکلف است آئین نامه اجرائی این قانون را تهیه نموده پس از موافقت وزارتخانه های جنگ و کشور و فرهنگ و تصویب هیأت وزیران بوقع اجرا بگذارد.

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر الموتی قرائت میشود. (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده ۷ اضافه شود:

تبصره - وزارت بهداشتی مکلف است طرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون بهر یک از بخش های کشور حداقل یک گروه پزشکی سپاه بهداشت اعزام دارد. دکتر الموتی دکتر اسفندیاری دکتر بقائی (بعضی از نمایندگان - پس گرفتند).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده خیال میکنم که آقایان روزه هستند زیاد اصرار ندارند که ما پیشنهادمان را پس بگیریم ماه رمضان است داریم بحث میکنیم و تصمیم میگیریم،

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.

وزیر بهداشتی - مستأسفانه آن قدر راه برای آمدن به مرکز هست که اجازه ندهید آقایان این یک راه را هم بر آنها ای دیگر اضافه کنیم (صحیح است) البته مادر قانون استخدام پزشکان یک مزایائی برای اشخاصی که بنقاط بدآب و هوا میروند داریم و باید سعی

عرض کنم موضوعی که هست اینست که بنده میترسم موضوع سپاه دانش در سپاه بهداشت هم تکرار شود برای اینکه با کمال تأسف از روز اولی که افراد سپاه دانش بشهرستانها رفتند در درجه اول سعیشان این بود که بدهائی بروند که نزدیک شهر باشد، دو کیلومتری سه کیلومتری شهر باشد آقای دکتر عدل یادداشت داده اند که در بعضی از نواحی اکثر سپاهیان دانش ندادو کیلومتری شهر رفته اند و در مناطقی که دور دست است نقاطی که راه ندارند مسلماً نمیروند و سپاهیان بهداشت هم بنده میترسم نروند در صورتی که در درجه اول سپاهیان دانش و سپاهیان بهداشت باید بدهائی بروند که راه ندارند متأسفانه دهائی که راه ندارند از این مزایا محروم مانده اند و در نهایت سختی و مضیقه هستند علت این که بنده عرض کردم بهر يك از بخش های مملکت يك گروه پزشکی ظرف یکسال برود اگر بنده میگویم اینقدر بفرستیم برای این است که در مملکت ما در حدود ۴۴۶ بخش هست و شاید امروز در مرحله اول ۴۴۶ گروه پزشکی نداشته باشیم ولی این احتمال هست که در ظرف یکسال وزارت بهداشت بتواند ۴۰ گروه پزشکی را تأمین کند و الا قبل بهر يك از بخشهای مملکت يك گروه پزشکی اعزام شود و تکرار نشود که يك بخش مملکت سه گروه پزشکی برود و بيك بخش دیگری يك گروه پزشکی برود و منظور ما از این پیشنهاد اینست که جناب آقای وزیر بهداشتی بفرمائید و قول بدهند که در این کار تبعیض نشود همه مملکت را از يك نظر بررسی کنند و همه بخش ها بفرستند و مخصوصاً این مناطق که راه ندارند بفرستند چون مردمی که راه دارند قادر هستند با جیب و کامیون و وسایل دیگر مریض خودشان را به درمانگاه برسانند ولی آن مناطقی که راه ندارند نمیتوانند از درمانگاهها استفاده کنند آقای دکتر عدل هم پیشنهاد کرده اند برای سپاه دانش و سپاه بهداشت حداقل فاصله دهات از شهرها ۱۵ کیلومتر معین شود بنده کیلومترش را معین نمیکنم ولی شما از لحاظ تقسیم مملکتی آمده اید دهات مملکت را که اکثر در بخشها متمرکز هستند هر ۷۰، ۸۰ ده يك بخش را تشکیل میدهد یا توجه اینکه این ۷۰، ۸۰ ده حتماً يك گروه پزشکی خواهد خواست این را قبول بفرمائید که بهر يك از بخشها يك گروه پزشکی در عرض یکسال اعزام فرمائید.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.
وزیر بهداشتی - این جا صحبت از چند کیلومتر شد و بالاخره فرمودند تا ۱۵ کیلومتر دورتر از شهرها در صورتیکه بنده آرزویم اینست که ۱۰۰، ۱۵۰ کیلومتر باشد و اینها داشته باشند و بلکه بیشتر منظور بنده اینست که ایشان مطمئن باشند آن روزیکه ما باین کار موفق شدیم و باید این کار بشود در هر بخش از مملکت يك گروه باید باشد و تمام منظور از تشکیل این سپاه بهداشت اینست که اینها نزدیک شهر نباشند پس بنا بر این این منظور خود ما است و لزومی ندارد که این پیشنهاد داده بشود بنده قبول میکنم که این کار بشود و البته خواهد شد و در قسمت سپاهیان دانش که در آتیہ بما داده میشوند و در حقیقت کمک پزشکی هم خواهند بود این اشخاص را هم در فاصله زیادتری خواهیم فرستاد که در آنجا هم بدانش کمک بشود و هم به بهداشت.

رئیس - آقای دکتر المونی.
دکتر المونی - بنده معذرت میخواهم، تعصبی ندارم که پیشنهاد حتماً تصویب شود ولی هدف من اینست که وزارت بهداشتی قبول کند که بهمه بخش های این مملکت میفرستند اگر میفرستند برای ما فرقی ندارد (صادق احمدی - به تمام روستاها) بنا بر این پیشنهاد را پس گرفتم.
رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده است قرائت میشود. (بشرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
 پیشنهاد مینماید تبصره زیر بلاوجه اضافه شود:
تبصره - هر گونه معاینه و معالجه و عمل جراحی و یا تحویل دارو از طرف افراد گروه پزشکی - کمک پزشکی بر ارجح است که در ایگان خواهد بود، متخلفین شدیداً مجازات خواهند شد، معتمدی.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.
وزیر بهداشتی - بنده فکر میکنم اصولاً این موضوع نباید صحبتش هم بشود، درست است که مادر فکر هستیم در نقاطی که مردم توانائی مختصری داشته باشند از این راه کمک به بودجه مملکت بشود ولی آن مخصوص شهرستانها است تقریباً در مراکز روستائی هنوز همچو فکری را هم نکرده ایم ولی اگر در يك موقعی در يك مرکز بخش در يك مرکز بزرگ روستائی مردم واقعاً توانائی داشته باشند و ما هم توانستیم آنجا يك طبیب ثابت بگذاریم و در

عین حال يك گروه سیاری که زیر نظر آن طبیب بود در آن درمانگاه مرکزی اگر با نظر خود مردم موافقت شد که يك پولی گرفته شد و دارو داده شد بنده خیال میکنم مانعی ندارد و بعنوان مثال عرض میکنم که ما در فارس دو درمانگاه پولی ایجاد کردیم البته وقتی میگوئیم پولی فکر نکنید که خیلی زیاد است يك تومان برای همه چیز و مردم هم از این عمل استقبال کردند و حتی مردم میگویند که زیادتر بکنید دو تومان بکنید و داروی بیشتری بدهید این است که در فارس در زرقان (مهندس ارفع - در محل ماهم) در در محل شما خیر انشاء الله با آنجا هم خواهد کشید، يك جاهائی هست که مردم خودشان علاقه دارند که کمک بیشتری بدهند ما نباید آنرا از بین ببریم ولی سپاهی بهداشت در هر صورت اجازه نخواهد داشت که از مردم پول بگیرد.

رئیس - آقای معتمدی پس گرفتید؟
معتمدی - چه مانعی دارد که این قسمت هم باشد، پس گرفتم.

رئیس - بنا بر این ماده ۷ هم برای می گیریم، خانها و آقایانی که با ماده هفتم موافقت قیام بفرمائید (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ماده هشتم قرائت میشود. (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۸ - وزارتخانه های بهداشتی، جنگ و باه، فرهنگ و کشور مأمور اجرائی این قانون هستند.

رئیس - آقای معتمدی محسنی مخالفتی؟
معتمدی محسنی - تذکری دارم (جمعی از نمایندگان پس گرفتند).
رئیس - بفرمائید.

معتمدی محسنی - عرض شود که پس نمیگیرم ولی اگر قانع شدم پس میگیرم بیست روز پیش در روزنامه بنده خواندم که يك طفلی در مسکو مریض میشود و مشرف بموت است يك داروی منحصر بفردهم هست که این بچه را نجات میدهد و آن دارو در آلمان غربی است تلویزیون ها و رادیوها بکار میافتند استمداد میطلبند از آلمان غربی، در عرض چهار پنج ساعت این دارو را با طیاره میرسانند به مسکو و این مریض را نجات میدهند، این طفل را نجات میدهند عرض شود در همین تاریخ يك جوان سرما زده میآید پیش بنده

از پشت کوه دماوند نهنه خود کوه دماوند پشت کوه مرکزی است يك چندتا دهکده ای آنجا هست مومج و هویر و این جاها که در پشت کوه قرار گرفته اند این شخص بهر نحوی که بوده خودش را میرساند به بنده با وضع بسیار ناراحتی و دست بدامن بنده میشود که در آنجا اطفال مادر ند میمیرند و بنده تقریباً يك ماه قبل با مال رفته بودم آنجا عرض شود يك کوری آنجا بود که يك دختر بچه ۱۱ ساله ای داشت که دست پدرش را میگرفت و باطراف میرسد از آنجا بچه ای که در این دهکده بود یکی همین دختر بود معلوم شد در آنجا سرخک شایع شده با آقای دکتر اعتمادی صحبت کردم و از وزارت بهداشتی تقاضا کردم يك اکیبی باز حمت زیاد رفتند آنجا از آنجا بچه ای که مرده بودند در اثر سرخک یکیش همین دختر بچه ۱۱ ساله ای بود که دست پدر کورش را میگرفت و باطراف میرسد (مصطفوی نائینی - جای تأسف است) در

چنین شرایطی وقتی يك ستاره در خشان به ۶ ستاره دیگر اضافه میشود که سپاه بهداشت باشد و ۶ ماده را باید اسمش گذاشت ۶ ستاره در خشان و حالا ۷ ستاره در خشان

میشود واقعاً جای خوشوقتی است ما باید بخودمان بیاییم که چنین لایحه ای را تصویب میکنیم ولی بنده میخواهم عرض کنم اشکال عمده ای که این دهکده نتوانست این ۹ تا بچه را نجات دهد در درجه اول بعلت نبودن راه بود اگر راهی میداشتند شاید دوسه تایی از این بچه ها را میسازندند يك

مرکز بهداشتی بنا بر این من فکر میکنم و باین علت پیشنهاد کردم که باید وزارت راه هم در انجام این امر مهم سهیم باشد و وزارت راه هم اقدام بکنند و بیایای این چند تا وزارتخانه

فعالیت کند که يك کوره راه اینقدری که لااقل يك جیب برود داشته باشند چنانکه همین اکیبی که وقت برای نجات بچه ها نتوانست با آنجا برود اکیب در جاده فیروز کوه مغلط شد و با مال و الاغ و قاطر از دلی جائی يك روز تا غروب طول کشید تا خودشان را رسانیدند بآن مرکز، بنا بر این وزارت راه هم باید در این کار سهیم باشد و مشغول باشد که حتی المقدور سعی کند که يك جاده جیب رو اینقدر که يك جیب بتواند از مرکز بخش باین دهات برسد اقدام بکند، بنده پیشنهاد اینست که وزارت راه هم در این کار دخالت داشته باشد.
رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.

وزیر بهداشتی - وزارتخانه هائی که اکنون مشغول هستند اینها هر کدامشان يك تریبی واقعاً مشارکت در این امر دارند اگر اسم وزارت کشور را گذاشتیم برای اینست که شهر دارینها دخالت نامند و يك قسمت بودجه بهداشت را شهر دارینها تهیه میکنند و وزارت راه البته وظیفه اش آشکار است و یقین دارم این کار را هم خواهد کرد بنا بر این فعلاً گذاشتن اسم وزارت راه در این لایحه شاید زیاد لازم نباشد البته ممکن است تذکر آقایان نمایندگان محترم را بنده و جناب آقای دکتر خوشین در هیئت دولت مطرح کنیم و از آقای وزیر راه بخواهیم برای نقاطی که دسترسی بشهر برایشان مشکل است هر چند زودتر يك فکری بکنند ولی در هر حال فکر نمی کنم که احتیاج داشته باشد چون برای ساختن راههای فرعی روستاها يك برنامه ای دارند و برنامۀ شان تمام انجام میدهد

(یکی از نمایندگان - بوسیله سازمان برنامه خواهد بود) البته مسلم است و يك تذکری بود که بنده فراموش کردم اداره نظام وظیفه هم جزو وزارت کشور است (مرتضوی - ساختن راههای فرعی با وزارت کشور است) و بنا بر این بودجه بهداشتی از شهر دارینها کمک میشود باین دلیل بود که این وزارتخانه ها را مشمول کرده اند البته سازمان برنامه این کمک را به وزارت راه میکنند و این کار هم میشود اینست که تقاضای کم از این بودجه هم در این وزارت

راه را پس بگیرند و این کار هم میشود تصور میفرمائید که میشود؟ اینست که تقاضا میکنم پیشنهادشان را مسترد فرمایند و این تذکر بدولت داده خواهد شد.

رئیس - آقای مجید محسنی پس میگید؟
مجید محسنی - چون آقای وزیر بهداشتی توضیح دادند که ایجا در راههای فرعی با وزارت کشور و سازمان برنامه وزارت راه میباشد لذا بنده پیشنهادم را پس میگیرم.
رئیس - آقای دکتر حکیم شوشتری فرمایشی دارید؟ پیشنهادی دارید؟

دکتر حکیم شوشتری - تذکری است.
رئیس - بفرمائید.
دکتر حکیم شوشتری - بنده میخواستم يك تذکر مختصری بدهم که آقای وزیر بهداشتی باین موضوع توجه فرمایند و ضمناً تشریف بیاورند و این موضوع را در حضور

آقایان نمایندگان محترم متقبل بشوند که حتماً این موضوع را در آئین نامه پیش بینی میکنند و سرفسانه در عمل دیده شده که سپاه دانش که واقعاً ضمن این که خوب کار کرده ولی با کمال تأسف از نظر قسمت کردن سپاهیان دانش در تمام کشور رعایت بخش ها نشده است (صحیح است) به بعضی از بخش ها تعداد بیشتری داده اند و بعضی دهات که راههای بسیار بدی داشته است یا جاهای بد آب و هوائی بوده است چه از نظر زندگی چندان نظر آب و هوا کمتر رفته اند (مصطفوی نائینی - مثل شوشتر) نظیر شوشتر و جاهای دیگر و جاهای بدتر از شوشتر هم هست بنده تقاضایم اینست که آقای وزیر بهداشتی در آئین نامه پیش بینی فرمایند که حتماً قبل از این که برای هر بخش يك گروه پزشکی فرستاده نشده است به بخش های دیگر بیش از يك گروه پزشکی فرستاده نشود یعنی شما اول در تمام کشور در هر بخش يك گروه پزشکی بفرستید و بعدا اگر میسر بود که دو تاسه تا گروه بفرستید بنده تقاضا دارم از جناب آقای وزیر بهداشتی که تشریف بیاورند این جا و این مطلب را تصریح فرمایند که بعداً در موقع تهیه آئین نامه در نظر میگیرند.

رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.
وزیر بهداشتی - موضوع بخش در مملکت ما با توجه باوضاع جغرافیائی و جمعیتش واقعاً فرق میکند ممکن است يك بخش هزار نفر باشد و هزار نفر جمعیت داشته باشد و یا يك بخش ۵۰ هزار نفر جمعیت داشته باشد اینست که بنده اگر این موضوع را از این لحاظ تقبل کنم شاید صحیح نباشد ولی مطمئن باشید که غیر از این رویه دیگری نخواهیم داشت جائی هست که دسترسی به طبیب هست نمیفرستیم و جائی که فاقد طبیب هست البته میفرستیم ممکن است يك بخش جمعیتش خیلی زیاد باشد البته احتیاج زیادتری خواهد داشت و شاید تا امروز هم وزارت بهداشتی يك کارهای زیادی برایشان کرده باشد و حالا نوبت آن بخش هائی است که تا حالا برایشان کاری انجام نشده است.

رئیس - بنا بر این بماده هشتم رأی میگیریم، خانها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است. آقای دکتر معتمد وزیرى مخالفتی بفرمائید.
دکتر معتمد وزیرى - آقایان نمایندگان محترم

توجه دارند که برای انجام هر نوع کار و هر برنامه هر پروژه و طرحی اعتبارات مالی از لوازمو اساس کار تلقی میشود، در این لایحه بنده مطمئن نیستم با توجه باین مواد اعتباراتی که برای اجرای مؤثر و صحیح این برنامه مورد احتیاج باشد واقعاً تأمین شود بحد اختیارات دولت قرار بگیرد مضافاً باین که در هر نوع برنامه ای بایستی هدف اجرای کار و برنامه باشد، در این جا در قسمت اعتبارات و هزینه ها بیشتر تکیه روی پرداخت حقوق و مزایا و هزینه هائی از این قبیل این است که بنده میخواستم اطمینان پیدا کنم از طرف نمایندگان محترم دولت و آقایان وزراء که در اینجا تشریف دارند که با همین موادی که در این جاییش بینی شده است در لایحه گنجانده شده است اعتبارات مالی مورد نیاز در اختیار دستگاههای اجرائی قرار میگیرد و این برنامه بر حلقه اجرا گذارده میشود و غیر این صورت بنده تصور نمیکنم که لایحه تصویب شود ولیکن در اختیار دولت لوازم و وسایل کار و ابزار لازم را قرار ندهد مخالف هستم، مطلب دوم که میخواستم حداقل توضیحی داده شود که در صورت

جلسه منعکس بشود این است که در بند (ب) ماده چهارم که درباره هزینه های این برنامه صحبت میکند پس از پایان مدت آموزشی نظامی باز بحث کاملاً ارتباط پیدا میکند با مواد و آن اصلاحی که بنده پیشنهاد کرده بودم اگر بپذیرند در ماده دوم قرار میگیرد و در این صورت مربوط با اجرای برنامه را هم در بر میگیرد ولی آن پیشنهاد مورد تأیید قرار نگرفت و بنده هم نخواستم اصرار بکنم و بهمان صورتی که دولت پیشنهاد کرده بود بتصویب رسید و باین صورتی که تصویب شده است ابداً کافی و زسانیت که برنامه هائی که دولت میخواهد اجرا کند هزینه هایش بطور کامل و کلی تأمین بشود و ارتباطی با افراد پیدا نکند ماده باین صورت است میگوید «پس از پایان مدت آموزش نظامی کلیه حقوق و مزایای افراد گروه پزشکی و هر نوع هزینه دیگر هم مربوط بآنان محسوساً تکرار میکنم گفته شده مربوط به آنان از قبیل وسایل نقلیه.

رئیس - آقای معتمد وزیرى این مواد تصویب شده است راجع به کلیات لایحه اگر نظری دارید بفرمائید.
دکتر معتمد وزیرى - درباره کلیات عرض میکنم چون لایحه باین صورت تصویب شده بنا بر این خواستم

عرض کنم که این ماده ارتباط پیدا میکند بهزیندهائی که مربوط به افرادیست انومیل و وسایل نقلیه و غیر ذلک مثل اینست که این وسایل برای این افراد است که خدمت میکنند و برای برنامه باین دلایل بنده خواستم در کلیات مخالفت بکنم که حداقل این موضوع تذکر داده شود و آقایان توجه فرمایند که ابهام خارج بشود.
رئیس - آقای وزیر بهداشتی بفرمائید.

وزیر بهداشتی - اعتباراتی که از سازمان برنامه گرفته میشود احتیاج به طرح طرد و در آن طرح تمام جزئیاتش در نظر گرفته میشود که حقوق چقدر است تجهیزات چقدر است تمام اینها معلوم میشود پس بنا بر این تصور فرمائید که يك قسمتش در نظر گرفته میشود و يك قسمت دیگر فکر نشود این را تصور فرمائید در طرح باید تمام جزئیات برنامه معلوم باشد و تمام مخارج هم باید روشن باشد چون بشکل طرح انجام خواهد گرفت و از بودجه دولت هم نیست و از بودجه عمرانی است از این لحاظ نگرانی نداشته باشید.

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیرى
دکتر معتمد وزیرى - بنده قانع شدم.
رئیس - آقای دکتر رهنوردی مخالفتی؟
دکتر رهنوردی - تذکری داشتم بنده با عرض معذرت از حضور آقایان نمایندگان محترم میخواهم يك موضوعی را روشن کنم، همکار محترم جناب آقای دکتر مصطفوی اینجا فرمودند که بنده در این مورد بیشتر مخالفت کردم، بنده میخواهم عرض کنم که هیچ نظری نداشتم جز اینکه توضیحی در اطراف مطالبی که ممکن است مفید واقع بشود و يك قدمهای مثبت و مفیدی بجهال ملت برداشته بشود بدهم باز هم عقیده دارم که در این مملکت ما باید بیشتر بهداشتی بپردازیم و کاری کنیم که اصولاً مردم مریض نشوند که احتیاج داشته باشیم که برای آنها بیمارستان و یادمانگاه بسازیم و با اینکه دکتر برایشان تهیه کنیم از موقع استفاده کرده خواستیم از جناب آقای وزیر بهداشتی تقاضا کنم که در تهیه آئین نامه این لایحه که بنده اطمینان دارم حتماً این کار را خواهند کرد خواستم خواهش کنم از افرادی که وارد هستند در این رشته از ادارات و وزارتخانه ها از خارج حتی اگر لازم باشد دعوت بکنند و از نظریات آنها استفاده بکنند (احسن) خیلی متشکرم.

رئیس - آقای فولادوند .

فولادوند - عرض کنم حضور مبارکشان خواستم از حضور نمایندگان محترم تقاضا کنم که کلیات آخر تبدیل به جزئیات آخر نشود اینها را که فرمودند تقریباً بحث مکرر بود در مؤادیکه تصویب شده بود و قاعده فعلاً موقع تبریکی است که برای تصویب قانون و مخصوصاً چنین قانون مفید و اساسی برای مملکت بایستی بدولت گفت که بنده از طرف خود و همکاران محترم مراتب سپاس خودمان را برای رزین اعلیحضرت همایونی که مبتکر این طرحها هستند که مملکت ما را قرن‌ها بجلو برتاب میکنند از این راه دور تقدیم حضور مبارکشان میکنیم ، بنده دیدم که در کلیات صحبتی نمی‌ماند وقتی قانون اصولاً هشت ماده اش تصویب شده فقط میشود خواهش کرد از جناب آقای وزیر بهداری - از جناب آقای معاون وزیر فرهنگ و جناب آقای وزیر جنگ و نماینده‌شان که در اجرای این قانون مسئول هستند آئین نامه را همانطور که خودشان هم فرمودند کامل تدوین بفرمایند و اگر هم میل داشته باشند با کمیسیون بهداری مجلس شورای ملی هم مشورتی بکنند که آقایان هم از این نقطه نظر (یکنفر از نمایندگان - همه کمیسیون ها) همه کمیسیون ها خود آقایان متخصص هستند در این کار بنده فقط چیزی که میخواهم عرض کنم اینست که در تکمیل این طرح گانه اعلیحضرت همایونی که حالا اربع هفت گانه است و ستون اساسی زندگی مردم ایران است و بنده تبریک عرض میکنم بدولت که مأمور اجرای قانون باین اساسی و باین خوبی شده است (احسنت) .

رئیس - در صورتیکه نظر دیگری در کلیات نیست به لایحه سپاه بهداشت رای میگیریم . خانم‌ها و آقایانی که موافقت با این لایحه خواهش میکنم قیام بفرمایند (عموم نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود . آقای وزیر بهداری فرمایشی دارید بفرمائید .

وزیر بهداری - واقعاً نمیدانم بجه زبان از آقایان نمایندگان محترم تشکر کنم که تقریباً نیمساعت پاسداری ساعت قبل عرض کردم شاید حالا جاش بود که عرض میکردم (فولادوند - شاید باین دلیل بود که داوطلب برای نمایندگی نبودید) در هر صورت خیل متشکرم از کلیه آقایان نمایندگان

محترم چقدر کمیسیون‌ها چه در مجلس که منتهای حسن نیت را نشان دادند و واقعاً کمک فرمودند و از راهنمایی‌هایشان استفاده کردیم و این وظیفه بنده است که چون فرمودند از دولت تشکر میکنم این تشکر را باید از اعلیحضرت همایونی بکنیم (صحیح است) که مبتکر این فکر بودند و دولت معجزی او امر و نیت ایشان بود (بغمائی کیهان - جناب عالی هم مرد شریفی هستید) .

۴ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت فرهنگ

رئیس - آقای زمانی بفرمائید . (بغمائی کیهان - آقای زمانی جناب عالی هم مرد شریفی هستید) .
زمانی (معاون وزارت فرهنگ) . بنده ضمن اینکه از صبح تا حالا از محضر شریف آقایان استفاده کردم خواستم از موقعیت استفاده کنم و ماندم که لایحه‌ای است تقدیم کنم توجه با آثار تاریخی از وظایف مهم وزارت فرهنگ است که متأسفانه بعد از رفتن آقای گدار برای وزارت فرهنگ امکان این نشد یک نفر کارشناس عالی‌قدری را در اختیار داشته باشد بخصوص که در حفريات علمی نظارت دقیق داشته باشد و آنچه که از زیر خاک در این حفاریها پیدا شده بتواند با یک اصول صحیح علمی نگهداری کند این است که وزارت فرهنگ استفاده کرده از فرصت و از آقای گورنر تمهید دولت فرانسه خواهد کرده است که این خدمت را قبول کند لایحه استخدام هم تقدیم مجلس شورای ملی میشود تا در صورتی که موافقت بفرمایند تصویب بشود . (مصطفوی نائینی - چرا از آقای مصطفوی کاشانی استفاده نمی‌کنند؟) البته موقعی که بحث شد حضور آقایان عرض میکنم آقای مصطفوی مورد مشورت ما هستند که غالباً در کارها از ایشان استفاده میکنم کما اینکه چندی قبل برای درك يك واقعتی در گر بلا و يك آثار تاریخی در نزدیکی یکی از مرزهای ما بود عراقی‌ها میگفتند مال ما است ما فکر کردیم که مال دوره قبل از اسلام است بهترین کسی را مثل آقای مصطفوی داشتیم در حالی که ایشان باز نشسته هم بود ایشان را فرستادیم برای تحقیق با نجا برای بررسی ولی اصول علمی جدید را که بیش از همه در اروپا ریس نسبت بتاریخ مطالعه کرده‌اند البته این محتاج به تحصیل بسیار عمیق و طولانی است ،

عرض کردم يك وقتی چیزی زیر خاک بود مهم نبود حالا آمده است از زیر خاک بیرون و نگهداری آن برای ما مشکل‌تر است مطلب دیگر که میخواستم عرض کنم در جواب جناب آقای حکیم شوشتری که چرا در تقسیم سپاه دانش توجه دقیق نشده است البته شاید به شوشتر نفر ستاده اند ولی توجه بفرمائید که اولین سپاهی دانش ۱۵ اردیبهشت مأمور خدمت شد تصدیق میفرمائید نقاط گرمسیر و آغاز يك کاری که انسان میخواهد يك برنامهای را انجام بدهد در نقاطی که انجام کار دشوار بوده ممکن است در روحیه دیگران هم تأثیر بکند اما در دوره‌های دیگر فرستاده خواهد شد . (دکتر الموتی - دهاتی که راه نداشته اند نرفته‌اند) حالا امیدوارم بعد بتوانیم منویات آقایان را انجام بدهیم فعلاً ۳۵۰ نفر مشغول تعلیمات هستند البته برای دهاتی که لازم است با نظر آقایان خواهیم فرستاد فرمایشی که آقای دکتر فرمودند که حقوق پزشکان دانشگاه تبریز داده نشده است باید عرض کنم که با وجود مضیقه شدید وزارت فرهنگ ترمیم حقوق پزشکان را از اول فروردین منظور کردیم اصلاح بود چه هم قریباً تقدیم میشود .

۵ - تقدیم لایحه تفریح بودجه ۱۳۴۱ مجلس شورای ملی بوسیله آقای دکتر شادمان کارپرداز

رئیس - آقای دکتر شادمان بفرمائید .
دکتر شادمان - آقایان اطلاع دارند که طبق آئین نامه مجلس شورای ملی باید کارپردازی مجلس تفریح بودجه را تهیه کند و تقدیم مجلس کند که به کمیسیون محاسبات فرستاده شود لایحه تفریح بودجه تا سال ۱۳۴۰ تهیه شد و به کمیسیون محاسبات ارجاع شده است امروز لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۱ مجلس شورای ملی را تقدیم میکنم که به کمیسیون محاسبات فرستاده شود .

رئیس - به کمیسیون محاسبات ارجاع میشود .
۶ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس جلسه با ختم میکنم جلسه آینده ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه خواهد بود دستور هم دنبال دستور همین جلسه .
(مجلس دو ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی